

Planering för gemenskap: Hur social infrastruktur formas på stadsdelsnivå

En kartläggning av mötesplatser och dess förutsättningar i två stadsdelar i Helsingborg

Matilda Alfengård, Lina Berglund-Snodgrass och Ebba Högström

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning – Rapport 2025:1

2025

Planering för gemenskap: Hur social infrastruktur formas på stadsdelsnivå. En kartläggning av mötesplatser och dess förutsättningar i två stadsdelar i Helsingborg.

Författare i bokstavsordning:

Matilda Alfengård, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för Landskapsarkitektur, Planering och Förvaltning,

Lina Berglund-Snodgrass, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för Landskapsarkitektur, Planering och Förvaltning,

Ebba Högström, Umeå universitet, Arkitektshögskolan

Utgivare:	Sveriges lantbruksuniversitet, Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Utgivningsår:	2025
Utgivningsort:	Alnarp
Upphovsrätt:	Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Serietitel:	Landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktionsvetenskap
Delnummer i serien:	2025:1
ISSN:	(tryckt version): 978-91-8046-940-1 (elektronisk version): 978-91-8046-941-8
DOI:	https://doi.org/10.54612/a.226n2k991k
Nyckelord:	social infrastruktur, mötesplatser, kommun, föreningsliv, civilsamhälle, samverkan, policyarrangemang, Helsingborg

© 2025 (Matilda Alfengård, Lina Berglund-Snodgrass och Ebba Högström)

Detta verk är licensierat under CC BY 4.0, andra licenser eller upphovsrätt kan gälla för illustrationer. De slutsatser och rekommendationer som uttrycks är författarnas egna.

Sammanfattning

I samhällsplaneringen efterfrågas tillvägagångssätt och instrument för att bemöta, förebygga och förhindra problem såsom otrygghet, segregation, och för att uppnå mål om social hållbarhet. Begreppet *social infrastruktur* har, framför allt i ett anglosaxiskt sammanhang, vuxit fram som en strategi för att integrera sociala mål med samhällsplanering och därigenom ett konkret sätt att arbeta med social hållbarhet. Social infrastruktur definieras här som nätverk av platser, anläggningar, institutioner, organisationer och grupper som skapar möjligheter för människor att mötas, bygga upp sociala relationer och i förlängningen ökad gemenskap. Flera städer i till exempel Storbritannien har utvecklat policyer för social infrastruktur som en del av den övergripande samhällsplaneringen.

I den här rapporten undersöker vi vilka aspekter som bör ingå i en policy för social infrastruktur för att främja social hållbarhet på stadsdelsnivå. Genom en kombination av platsbesök, GIS-analyser, dokumentstudier och semistrukturerade intervjuer har förutsättningar för social infrastruktur i Helsingborgs två stadsdelar, Planteringen och Fredriksdal, kartlagts och undersökts. Med utgångspunkt i ett analytiskt ramverk om *policyarrangemang* visar vi vilket organisatoriskt sammanhang som möjliggör utveckling av social infrastruktur. I studien konstaterar vi att mötesplatserna utvecklas utifrån lokala målsättningar om trygghet, gemenskap, hälsa och demokrati, samt ett stärkt föreningsliv. Mötesplatserna möjliggörs av å ena sidan åtskilda förvaltningsövergripande utvecklingsprocesser, och å andra sidan av föreningar som etablerar sig i stadsdelarna. Det förekommer även strategiska samverkansinitiativ där exempelvis kommunen i partnerskap med det kommunala bostadsbolaget och lokala föreningar driver mötesplatser. Etableringen av nya mötesplatser såväl som befintliga mötesplatser och dess verksamheter regleras av olika avtal, lagar, regler och riktlinjer där Barnkonventionen är ett exempel och partnerskapsavtal, s.k. IOP-avtal, är ett annat. För att mötesplatserna ska möjliggöras och drivas har olika rumsliga, finansiella och mänskliga resurser, exempelvis tillgång till mark och lokaler, bidrag och personligt engagemang, pekats ut som avgörande.

De övergripande slutsatserna som rapporten drar handlar alla om vikten av **ett sammanhållet arbete för social infrastruktur på stadsdelsnivå om målet är att främja social hållbarhet genom samhällsplanering**. Ett sådant arbete torde förutsätta andra och nya sätt att bedriva kommunalt utvecklings-, och planeringsarbete vilket ställer krav på ökad koordinering mellan förvaltningar såväl som aktiv samverkan med föreningslivet:

- 1) **Behov av en övergripande och samlad strategi om sociala mål.** En strategi som syftar till att sociala mål som rättvisa, trygghet, hälsa, delaktighet och gemenskap kan implementeras genom mötesplatser i områdesutvecklingsprocesser generellt. Föreningar, en viktig aktör i dessa processer, bör integreras i samhällsplaneringen.
- 2) **Stärk kommunernas organisatoriska kapacitet för långsiktig samverkan med föreningslivet** och för att identifiera, förstå och stimulera civilsamhällets drivkrafter att engagera sig i ideellt arbete. Detta mot bakgrund av en övergripande förändring och ansvarsförskjutning inom välfärdssamhället, där civilsamhällets välfärdsuppdrag tilltagit det senaste decenniet, vilket anses bidragit till en professionalisering av föreningslivets organisation och kultur. Något som i sin tur kan bidra till minskat ideellt engagemang.
- 3) **Arbeta strategiskt med rumsliga resurser.** En sådan strategi synliggör skillnader i rumsliga resurser mellan stadsdelar och säkerställer att befintliga lokaler, byggnader och mark för icke kommersiella mötesplatser inte omvandlas i stadsförnyelseprocesser, samt att identifiera rumslig potential för samlokalisering av verksamheter.

Att utveckla social infrastruktur stärker *sociala band* och tillhörighet, därigenom är det en fråga om och en del av social hållbar stadsutveckling. Rapporten visar att ett integrerat arbete tvärs över kommunala förvaltningar och bolag, goda relationer till föreningslivet, och ett samlat strategiskt grepp om de idéer, aktörer, regler och resurser som tillsammans stödjer social infrastruktur är viktiga komponenter i ett sådant utvecklingsarbete.

Nyckelord: social infrastruktur, mötesplatser, kommun, föreningsliv, civilsamhälle, samverkan, policyarrangemang, Helsingborg

Förord

Denna rapport bygger på forskning gjord i projektet *SOFRA - Att planera för social infrastruktur på stadsdelsnivå*, ett samarbete mellan SLU, Umeå universitet och Helsingborgs stad, finansierat av SLU Tankesmedjan Moviums partnerskapsprojekt. Forskningen har även skett i samverkan med forskningsprogrammet *CollAge: Samverkan för äldrevänliga miljöer mellan kommunal äldreomsorg, fysisk planering och pensionärsråd*, finansierat av forskningsrådet Forte. Även diskussioner förda under en workshop med forskare, sak- och behovsägare och kommunala tjänstepersoner från Sverige, Danmark, Estland och Lettland på temat social infrastruktur blev viktiga inspel till rapporten. Workshopen anordnades inom ramen för projektet *GASO- Governance arrangements for Social Infrastructure*, ett samarbete mellan SLU, Umeå universitet, Riga tekniska universitet, Urban Lab i Tallinn och Köpenhamns universitet, finansierat av Svenska institutet.

Vi vill framförallt tacka tjänstepersoner från Helsingborgs stad samt de många verksamhetsledare och anställda på de olika mötesplatserna som öppnat upp dörrar och gjort denna studie möjlig! Vi vill särskilt tacka planarkitekt Mareile Walter på Helsingborgs stad som har koordinerat vår kontakt med tjänstepersoner i kommunen! Vi vill också tacka Christopher Klich på SLU för GIS-analyserna och Dennis Andreasson för illustrationerna.

Matilda Alfengård, Lina Berglund-Snodgrass och Ebba Högström
Alnarp och Umeå, januari 2025.

TANKESMEDJAN
MOVIUM

Innehållsförteckning

Förord	6
Tabellförteckning	9
Figurförteckning	10
1. Introduktion	11
1.1 Syfte	12
1.1.1 Disposition	13
1.2 Om social infrastruktur	13
1.3 Policyarrangemang för social infrastruktur	18
1.4 Hur vi har gått tillväga	19
2. Kartläggning av social infrastruktur i två stadsdelar i Helsingborg	21
2.1 Introduktion till stadsdelarna	21
2.1.1 Mötesplatser i stadsdelarna	27
Typer av mötesplatser	28
Huvudmannaskap	31
Tillgänglighet	33
Mötesplatsers målgrupp och innehåll	34
2.2 Analys av policyarrangemang för social infrastruktur	35
2.2.1 Idéer	35
Fokus på trygghet, demokrati och hälsa	35
...såväl som förstärka samverkan med föreningslivet!	36
2.2.2 Aktörer	36
Åtskilda förvaltningsövergripande utvecklingsprocesser	37
Koordinering och integrering behövs	38
Samverkan med civilsamhället	39
Föreningar med nationell eller lokal förankring?	40
Strategisk samverkan i partnerskap	40
Kunskapsutbyte genom stadsdelsnätverk	41
2.2.3 Regler	42
Prioritering av mötesplatser för barn och unga genom Barnkonventionen	42
... och samverkan styrs genom avtal!	42

2.2.4 Resurser	44
Rumsliga resurser är grunden... ..	44
...medan finansiella resurser möjliggör uppstart och drift.....	46
.. men inget blir utan engagemang och tid	48
3. Ett sammanhållet arbete för social infrastruktur på stadsdelsnivå.....	50
3.1 Strategi för sociala mål behövs.....	50
3.2 Stärka kommunens organisatoriska kapacitet för samverkan med föreningslivet..	51
3.3 Arbeta strategiskt med rumsliga resurser	51
3.4 Social infrastruktur handlar om social hållbarhet	53
4. Referenser	55
5. Bilaga 1	63
5.1 Typologier mötesplatser.....	63
5.2 Mötesplatser inomhus eller utomhus	64
6. Bilaga 2	65
6.1 Intervjuförteckning.....	65

Tabellförteckning

Tabell 1. Översikt av den sociala infrastrukturens sektorer och platser, samt typer av sociala relationer som den sociala infrastrukturen antas stödja.....	17
Tabell 2. Översikt typer av mötesplatser hänvisade till i rapporten.	63
Tabell 3. Översikt av mötesplatser inomhus eller utomhus hänvisade till i rapporten.	64
Tabell 4. Översikt av intervjuer hänvisade till i rapporten.	65

Figurförteckning

Figur 1. Karta över Helsingborg där de undersökta stadsdelarna Planteringen och Fredriksdal är markerade(efter kommunens administrativa gränser). Kartograf: Christopher Klich.....	21
Figur 2. Karta över olika typer av mötesplatser i stadsdelen Planteringen (efter kommunens administrativa gräns). Kartograf: Christopher Klich.	27
Figur 3. Karta över olika typer av mötesplatser i stadsdelen Fredriksdal (efter kommunens administrativa gränser). Kartograf: Christopher Klich.....	28
Figur 4. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelarna Planteringen och Fredriksdal. Illustratör: Dennis Andreasson.	29
Figur 5. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelen Planteringen. Illustratör: Dennis Andreasson.....	30
Figur 6. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelen Fredriksdal. Illustratör: Dennis Andreasson.....	30
Figur 7. En överblick av samtliga mötesplatsers tillgänglighet på Planteringen (avgift/kostnadsfritt, & inomhus/inomhus). Illustratör: Dennis Andreasson..	32
Figur 8. En överblick av samtliga mötesplatsers tillgänglighet på Fredriksdal (avgift/kostnadsfritt & utomhus/inomhus). Illustratör: Dennis Andreasson.....	33
Figur 9. Illustration över vad det sammanhållna arbetet med social infrastruktur bör innehålla. Illustratör: Dennis Andreasson.	52

1. Introduktion

Social hållbarhet är idag ett viktigt mål och en central policyfråga för många svenska kommuner. Problem som ensamhet, missbruk, segregation, social utsatthet och arbetslöshet samt en ökad andel äldre är några av de många sociala frågor som kommunerna just nu måste hantera. Samtidigt pågår flera initiativ på olika nivåer för att möta dessa utmaningar, allt från sociala innovationer och trygghetsundersökningar till områdesutveckling, i syfte att skapa mer inkluderande och hållbara städer och samhällen. Flera statliga utredningar på senare tid betonar betydelsen av *plats* i det sociala hållbarhetsarbetet, och pekar på det övergripande behovet av sociala mål i den fysiska planeringen. Den statliga utredningen från 2020 *En socialtjänst i utveckling – framtidens socialtjänst för barn, unga och vuxna* (SOU 2020:47) framhåller exempelvis att barn, unga och utsatta grupper har ett särskilt behov av trygga och funktionella boendemiljöer. Bostadsområden eller stadsdelar som saknar sociala mötesplatser framhålls kunna förvärra redan existerande sociala problem, vilket kan hindra människor från att få tillgång till de resurser och stöd-nätverk de är i behov av. Utredningen efterfrågade både utökade krav på samverkan i samhällsplaneringen, mellan kommunala förvaltningar och nämnder å ena sidan, och med andra samhällsorgan och föreningar å andra sidan, samt uppföljbara sociala mål på områdesnivå. Utredningen från 2021 *Den hala tvålen – verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering* (Regeringskansliet, 2021) lyfter fram att metoder och verktyg behöver utvecklas för att konkretisera social hållbarhet i samhällsplaneringen, såväl som metoder för att utvärdera sociala mål i olika områden över tid.

Vad innebär då ett fokus på *plats* i det sociala hållbarhetsarbetet i samhällsplaneringen? Plats som begrepp är starkt kopplat till anknytning och meningsfullhet. Geografen Tim Cresswell (2014) menar att platser är de rum som på olika sätt skapar mening för människor. Det är relationen mellan människa och plats som bygger upp anknytning och det är anknytningen till en plats som ger mening. Det betyder också att anknytningen kan raderas om platsen förändras väsentligt, och relationen till platsen inte längre framstår som meningsfull. På samma sätt skapar verksamheter som är etablerade på en plats under en längre tid, anknytning till denna plats, även om grunden till valet av plats beror på praktiska faktorer som tillgång till lämplig mark eller lokaler. Verksamheter, det vill säga att människor *gör saker* på en plats, bidrar därmed till att skapa en förankring och mening till en

plats. Detta öppnar upp för möjligheten att arbeta strategiskt med lokaliseringen av verksamheter och mötesplatser. Detta kallas för *platsskapande* (eng. place-making), vilket ofta används inom fastighets- och stadsutveckling med kommersiella syften. Men platskapande kan också användas för att utveckla och forma platser utifrån sociala hållbarhetsmål, som inkludering och gemenskap. Genom att medvetet planera och organisera verksamheter och mötesplatser kan man alltså påverka platsens sociala dynamik och bidra till att skapa mer hållbara och inkluderande samhällen. På samma sätt kan människors relation till en plats vara en utgångspunkt för förändringsarbete med social hållbarhet i fokus.

Begreppet *social infrastruktur* har seglat fram som ett sätt att arbeta med sociala mål i relation till plats och platskapande i samhällsplaneringen. Till exempel har flertalet städer i Storbritannien utvecklat policys och strategier för social infrastruktur som i sin tur är införlivade i den övergripande planeringen (jmf. Mayor of London, 2021; Sheffield City Council, 2020; City of Newcastle, 2021). Social infrastruktur förstås här som de platser, tjänster och sammanhang som understödjer möjligheten till mellanmänniska möten, och i förlängningen till ökad social gemenskap. Exempelvis kan social infrastruktur innefatta bibliotek, kulturhus, mötesplatser för äldre, torg, parker och idrottsanläggningar och fritidsgårdar. Att planera för social infrastruktur är samtidigt en svårnavigerad terräng eftersom de berör en så pass bred repertoar av aktörer, platser och verksamheter. Att föra samman dem i ett och samma begrepp, det vill säga att se platserna som del i en infrastruktur, kan vara ett sätt att bättre förstå och strategiskt utveckla förutsättningarna för att socialt liv ska kunna byggas upp och upprätthållas i stadsdelar. Begreppet 'social infrastruktur' erbjuder samtidigt en möjlighet att lyfta fram och värdera de inte sällan förbisedda platserna och organisationerna som spelar en viktig roll för stadens sociala liv och människors känsla av tillhörighet.

1.1 Syfte

Rapportens syfte är att presentera resultatet av en kartläggning av befintlig social infrastruktur i två stadsdelar i en mellanstor svensk stad, och presentera analysen av de övergripande organisatoriska sammanhang som har möjliggjort utvecklingen. Studien ger en ögonblicksbild av nuvarande mötesplatser och en inblick i förutsättningarna för dem. Vi har arbetat efter frågeställningen:

Vilka aspekter bör ingå i en policy för social infrastruktur för att främja social hållbarhet på stadsdelsnivå?

Rapporten är tänkt att fungera som ett inspirations-, och diskussionsunderlag för kommunala tjänstepersoner som vill arbeta med policys och strategier för att utveckla social infrastruktur. Förhoppningsvis kommer den också användas av alla aktörer som på olika sätt är delaktiga i att planera och förvalta delar av den sociala infrastrukturen.

1.1.1 Disposition

Rapporten är indelad i tre delar. I den första delen – introduktion – presenteras den framväxande forskningen om social infrastruktur. Därefter introduceras det analytiska angreppssättet för att studera policyarrangemang för social infrastruktur. Vi beskriver också hur vi har gått tillväga för att genomföra studien. I den andra delen, presenteras den kartläggning vi har gjort i Helsingborg. I den tredje och avslutande delen diskuterar vi de frågeställningar som vi menar bör uppmärksammas vid ett strategiskt arbete med social infrastruktur i samhällsplaneringen.

1.2 Om social infrastruktur

Begreppet social infrastruktur har på senare tid fått ökad uppmärksamhet både inom forskningen (Layton & Latham, 2019; Kelsey & Kenny, 2021; Högström, Berglund-Snodgrass och Fjellfeldt, 2022; Latham & Layton, 2022; Legeby & Pech, 2023; Manthey, 2024) och som vi redan nämnt i lokal policy i Storbritannien, men också på övergripande EU-nivå (Fransen, del Bufalo & Reviglio, 2018). I policy-sammanhang betraktas social infrastruktur som ett verktyg för att skapa motståndskraftiga, välfungerande rättvisa städer och samhällen, men också som ett medel för att stärka människors individuella livskvalitet, till exempel främja välbefinnande samt fysisk och mental hälsa (Renner, Plank & Getzner, 2024). Social infrastruktur lyfts även fram som ett normativt begrepp för att utvärdera sammanhållning och gemenskap i stadsdelar, och för att synliggöra aspekter som exempelvis sociala orättvisor (Klinenberg, 2018).

Med social infrastruktur menas i allmänhet de offentliga platser och verksamheter som är viktiga för att stödja och främja sociala interaktioner och samhällsgemenskap. Detta innefattar exempelvis bibliotek, kulturhus, sjukhus, förskolor, skolor, torg, sportanläggningar och parker. Dessa är platser där människor möts och interagerar, och som det offentliga behöver investera i för att säkerställa att en stad kan utvecklas på ett hållbart sätt. Den amerikanske sociologen Eric Klinenberg (2018) breddar begreppet genom att beskriva det som ett nätverk av många olika typer av platser, aktiviteter och organisationer. Enligt honom omfattar social infrastruktur inte bara traditionella offentliga institutioner utan också andra miljöer och verksamheter som tillsammans skapar möjligheter för möten och bidrar till att bygga gemenskap i samhället. Den sociala infrastrukturen kan, enligt Klinenberg, bestå av såväl kommersiella (*caféer, restauranger och butiker*) som offentliga platser (*park, torg, fritidsgårdar, lekplatser, gemensamhetslokaler, idrottsanläggningar, träffpunkter och bibliotek*). Social infrastruktur erbjuder tjänster och funktioner av social karaktär, och bakom kan offentliga (*kommun, region och stat*) och

privata organisationer (*fastighetsbolag och byggherrar*) såväl som civilsamhället (*idéburna aktörer av olika slag: idrotts- och kulturföreningar, trossamfund, hjälporganisationer, grupper och enskilda individer*) stå. Social infrastruktur handlar utifrån Klinenbergs perspektiv om samspelet mellan lokalt förankrade organisationer (exempelvis föreningar och fastighetsbolag), platser (*exempelvis torg och fritidsgårdar*) och aktiviteter (*exempelvis stickcafé och idrottsträning*) (Klinenberg, 2018; Latham & Layton, 2019). Platser, aktiviteter och organisationer ses som delar av ett sammanhängande och dynamiskt system, det vill säga som en social infrastruktur, och inte som separata enheter. Det betyder att det inte räcker att skapa fysiska platser för att skapa en social infrastruktur, eller säkerställa att aktiviteter anordnas i ett område eller att det finns organisationer såsom föreningar i en stad som engagerar medborgare. Att arbeta utifrån ett infrastrukturellt perspektiv innebär att fokusera på ett *sammanhängande system* av mötesplatser, organisationer och aktiviteter.

Med *infrastruktur* menas vanligtvis de system och strukturer som stöder samhällsviktiga funktioner och värden. Detta kan inkludera fysiska funktioner som tillgång till rent vatten, elektricitet och tillgänglighet, men också mer abstrakta funktioner som gemenskap och välfärd. Infrastruktur kan omfatta både fysiska delar av en stad, som vägar, gator, vattenledningar och anläggningar för utbildning och sjukvård, men kan också ta andra former och bestå av information och kunskap. Infrastruktur fungerar som ett nätverk som länkar samman och möjliggör tillgång till både formella och informella funktioner, vilket gör att den ofta beskrivs som ett 'underliggande' system och struktur. Dessa system blir särskilt synliga när de inte fungerar eller när det uppstår brister i deras funktion. Infrastruktur är inte heller neutrala och opolitiska system, utan de är djupt inbäddade i sociala och kulturella praktiker, normer och relationer (Graham & Marvin, 2001). Det betyder att infrastruktur är resultatet av beslut om investeringar, försummelser och prioriteringar och speglar samhällsliga värderingar och maktförhållanden. Vilka områden som får resurser och underhåll, och vilka som inte får det, påverkas av politiska och ekonomiska intressen. Detta leder till att vissa grupper gynnas medan andra marginaliseras, vilket kan skapa ojämlikhet i tillgången till infrastrukturens funktioner. För att något ska betraktas som infrastruktur krävs i sin tur en strategisk avsikt på en administrativ nivå, till exempel stadsdel, kommunal eller statlig nivå (Whitten, 2023). Viktiga frågeställningar för att kunna förstå den sociala infrastrukturens roll i samhället och städer, såväl för att kunna strategiskt utveckla den är bland annat: Hur tillhandahålls infrastruktur, vilka tjänster och aktiviteter förväntas den stödja och underlätta, och vilka typer av platser och organisationer spelar roll i att skapa, främja och upprätthålla den?

I Sverige finns just nu inga strategier för social infrastruktur utan de fysiska platser som vanligtvis räknas till social infrastruktur etableras i relation till andra målsättningar, som exempelvis mål om delaktighet eller trygghet. Eftersom platserna

är så olika har de också olika förutsättningar och målbilder för etablering och förvaltning och de är också förankrade i olika grad till sin plats. I en stad uppstår ofta hierarkier mellan stadsdelar och platser som i sin tur påverkar förutsättningarna för social infrastruktur att etableras. Tillgång till mark och fastighetspriser blir särskilt viktigt, och i attraktiva lägen är mark och lokaler dyrare och mer eftertraktade för exploatering medan mark och lokaler i perifera stadsdelar ofta är billigare och har inte samma exploateringsstryck på sig. Staden och dess stadsdelar påverkas också av samhällstrender som förtätning, kommersialisering av offentliga platser eller privatisering av anläggningar och lokaler med sociala funktioner (jmf. Grundström, 2022), vilket i sin tur kan påverka sociala relationer och frammana nya typer av livsstilmönster. Historiska stadsplaneringsideal som har format det redan byggda präglar till stor del vilka rumsliga resurser som kan göras tillgängliga för social infrastruktur. Efterkrigstidens grannskapsplanering grundade sig, till exempel, bland annat i att stimulera lokal gemenskap genom att planera och bygga gemensamhetslokaler och andra gemensamma rum i bostadsområden (Stender & Wiell Nordberg, 2022). Från tiden efter andra världskriget fram till slutet av 1970-talet ingick gemensamhetslokalen i en större politisk idé om samhällsbygget och sågs därmed som en förutsättning för gemenskap (Schalk, Brolund de Carvalho, Mattsson & Stude, 2019). Sedan början av 1990-talet har dock gemensamhetslokalen i stort sett försvunnit från bostadsproduktionen. Om de byggs är det under andra former, exempelvis måste nyttan motiveras affärsmässigt och privata aktörer och boende själva förväntas ta ett stort ansvar för tillkomst och upprätthållande (Hallemark & Hejdelind, u.å.), det finns till exempel olika livsstilsbostäder som utvecklar koncept kring delning och gemenskap (jmf. Malmö stad, 2024; Viable Cities, 2021). Gemensamhetslokaler som finns kvar tenderar dock att vara ojämnt fördelade i staden. Överlag – och globalt sett – visar forskningen på en ojämlig fördelning av social infrastruktur i samhället, mellan stadsdelar i en stad, mellan städer, och mellan städer och landsbygder, och där framförallt marginaliserade grupper inte har samma tillgång (Fraser, Feeley, Ridge, Cervini, Raga, Gillmore, Worthington & Berliavsky, 2023; Tomaney, Blackman, Natarajan, Panayotopoulos-Tsiros, Sutcliffe-Braithwaite & Taylor, 2023).

Trots att många forskare betonar att välfungerande social infrastruktur är avgörande för att städer ska utvecklas i en mer motståndskraftig, inkluderande och rättvis riktning, påpekar de samtidigt att dess roll i samhällsplanering och stadsutvecklingsprocesser är otydlig. Detta beror bland annat på oklara finansiella och organisatoriska förutsättningar för vissa typer av platser och typer av aktiviteter i en stad, som exempelvis föreningslivets lokaler (Pflitsch, Hendriks, Coenen & Radinger-Peer, 2024). Här betonar forskare att det är viktigt att det finns en mångfald av platser, både generations- och intresseöverskridande och för vissa grupper, och att

de utvecklas och förvaltas på ett sätt som speglar människors olika behov och önsningar gällande lokaler om till exempel storlek, återkommande tillgång, låg eller ingen hyra (Latham & Layton, 2022; Legeby & Pech, 2023).

Vilka sektorer ska då engageras i det strategiska arbetet kring skapande och förvaltning av social infrastruktur? De brittiska forskarna Alan Latham och Jack Layton (2019) har försökt fånga detta i en övergripande sammanställning av vilka sektorer som är engagerade och vilka typer av platser det handlar om. De har också vidareutvecklat sin kategorisering till vilka typer av sociala relationer som antas kunna uppstå vid särskilda mötesplatser (Latham & Layton, 2022). I tabell 1 har vi översatt och bearbetat deras sammanställningar till ett svenskt sammanhang, och även lagt till kategorier som hälsa, barnomsorg och äldreomsorg, utbildning och lärande, samhälls- och utvecklingsorganisationer, och konst och kultur. Tabellen ger en fingervisning om den bredd av sektorer och typer av aktörer som bör engageras när en kommun vill utveckla strategi för social infrastruktur.

Tabell 1. Översikt av den sociala infrastrukturens sektorer och platser, samt typer av sociala relationer som den sociala infrastrukturen antas stödja. Tabellen är baserad på Latham och Laytons (2019) "Spaces of social infrastructure" och Latham och Laytons (2022) "Six registers of sociality".

Sektor	Plats	Typer av <i>sociala relationer</i> och beskrivning av vilka relationer det kan skapa
Hälsa, barnomsorg och äldreomsorg	Vårdcentraler, förskolor, träffpunkter för äldre och särskilda boenden	<u>Omsorg och samhörighet</u> (care- and kinship); Relationer med ömsesidigt beroende och omsorg <u>Mednärvaro</u> (co-presence): Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför <u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid
Utbildning och lärande	Skolor, bibliotek och organisationer för "livslångt lärande"	<u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid <u>Mednärvaro</u> (co-presence): Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför
Samhälls-organisationer	Samlingslokaler, gemensamhets-lokaler och lokaler som civilsamhället kan hyra (t.ex. föreningsliv)	<u>Samhälleligt engagemang</u> (civic engagement): Organiserar och agerar för att stödja socialt/offentligt liv; arbeta för förändring <u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid
Konst och kultur	Teatrar, utställningslokaler och ateljéer	<u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): Upplevelsen av att vara en del av en grupp/större samling med andra <u>Mednärvaro</u> (co-presence): Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför
Handel	Restauranger, caféer, marknader, affärer, köpcentra och gallerior	<u>Mednärvaro</u> (co-presence) Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): Upplevelsen av att vara en del av en grupp/större samling med andra <u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid
Transport	Platser för transport busshållplatser, bussar, tåg, stationer, tunnelbanor och trottoarer	<u>Mednärvaro</u> (co-presence): Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): Upplevelsen av att vara en del av en grupp/större samling med andra
Sport och rekreation	Gym, inomhus- och utomhusanläggningar, parker, grönområden och motionsanläggningar	<u>Kroppsrörelse</u> (kinesthetic practices): De interaktioner och relationer som skapas, praktiseras och stärks genom fysisk aktivitet <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid <u>Mednärvaro</u> (co-presence) Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför
Offentliga rum	Parker, torg, lekplatser gågator men även gallerior.	<u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid <u>Mednärvaro</u> (co-presence) Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid
Trossamfund	Kyrkor, moskéer, synagogor osv	<u>Omsorg och samhörighet</u> (care- and kinship); Relationer med ömsesidigt beroende och omsorg <u>Mednärvaro</u> (co-presence): Dela [en] plats med främlingar, möta och möten med andra <i>en</i> inte känner eller är främling inför <u>Sällskaplighet och vänner</u> (sociability and friends): Uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid <u>Festival och kollektiv upplevelse</u> (carnival and collective experience): uppstår under relationer med människor som utvecklas över tid

1.3 Policyarrangemang för social infrastruktur

Vi är intresserade av att bättre förstå vilka platser, organisationer och aktiviteter som tillsammans skapar och upprätthåller *social infrastruktur* på stadsdelsnivå i ett svenskt sammanhang. Vi är också intresserade av de organisatoriska och policyrelaterade sammanhang som har möjliggjort framväxten av dem. För att analysera detta utgår vi från ett analytiskt ramverk utvecklat av statsvetarna Bas Arts, Jan van Tatenhove och Pieter Leroy (jmf. Arts, van Tatenhove & Leroy, 2006) som de benämner *policyarrangemang*. Ramverket är utformat för att studera hur policyer och styrningsprocesser organiseras och förändras över tid. Ett policyarrangemang kan beskrivas som ett system av idéer, aktörer, resurser och regler som samverkar för att hantera specifika samhällsproblem eller politiska mål. Vi använder detta ramverk för att analysera vilka idéer, aktörer, resurser och regler som möjliggör framväxt och upprätthållande av mötesplatser, vilka är centrala delar av social infrastruktur.

Idéer handlar om de antaganden som ligger till grund för att mötesplatser skapas. Det kan handla om visioner och mål i specifika policyprogram eller områdesutvecklingsplaner. Det kan också handla om debatt och diskussion kring samhällsproblem kopplade till en stadsutvecklingsprocess, exempelvis idéer hur segregation ska bekämpas (Carstensen, Benna-Skytt Larssen, Gravsholt-Busck & Glomså Søraa, 2022). Enligt Arts et al. (2006) är det inte bara privata och offentliga aktörer som deltar i dessa diskussioner, utan även enskilda personer utvecklar och/eller deltar i dem. I denna studie har vi tittat på vilka idéer och målsättningar som ligger till grund för etablering och förvaltning av mötesplatser.

Aktörer handlar om vem och vilka organisationer som är involverade i att mötesplatser växer fram, inklusive deras relationer och roller som uppstår sinsemellan. Det finns potentiellt ett brett spektrum av organisationer som är involverade i framväxt och upprätthållande av mötesplatser, till exempel offentlig sektor (Manthey, 2023), ideella föreningar, bostadsföretag samt andra mark- och fastighetsägare (Carstensen et al., 2022; Grundström, 2022; Lewis, Yarker, Hammond, Kavanagh & Phillipson 2022). Här har vi undersökt vilka (koalitioner av-) organisationer som är engagerade i skapande och förvaltning av mötesplatser och deras verksamheter.

Regler innefattar både informella och formella regelverk för hur mötesplatser uppstår och upprätthålls. Formella regler inkluderar, utöver lagar och bestämmelser, exempelvis regler för samverkan. Informella regler handlar om normer eller traditioner. Här har vi gått igenom vilka formella och informella regler som möjliggör eller försvårar etablering och förvaltning av mötesplatser i vårt material.

Resurser handlar om vilka medel som används för att etablera och förvalta mötesplatser. Det kan handla om rumsliga resurser, som till exempel mark, byggnader eller lokaler (Fjellfeldt, Högström, Berglund-Snodgrass & Markström, 2021), om ekonomi eller om människors engagemang. Vi har här kartlagt vilka typer av resurser som möjliggör eller försvårar etablering och förvaltning/drift av mötesplatser.

1.4 Hur vi har gått tillväga

Studien består av en kartläggning av social infrastruktur i två stadsdelar i Helsingborg - *Planteringen och Fredriksdal* - kompletterat med fördjupande intervjuer om dess organisatoriska sammanhang. Studien har utförts i nära samarbete med Helsingborgs stad och valet av stadsdelar har gjorts i samråd med kommunala tjänstepersoner. De två utvalda stadsdelarna beskrivs av kommunen ha betydande sociala utmaningar (Sjöholm, 2023A; Sjöholm, Sverige, 2023B; Helsingborgs stad, 2019A). En kartläggning av endast två stadsdelar är knappast heltäckande, däremot ger den en ögonblicksbild och en nulägesbeskrivning av förhållandena i två utsatta områden i en mellanstor stad och på så sätt har den ett generellt värde. Studien genomfördes under perioden februari 2023 till april 2024. Under kartläggningsfasen läste vi igenom kommunala policydokument, som till exempel, Livskvalitetsprogrammet (2021) och Helsingborgs stads Översiktsplan (2021), besökte de två stadsdelarna, gjorde GIS-analyser, samt genomförde intervjuer.

Startpunkten för kartläggningen är fysiska mötesplatser i respektive stadsdel. Med dessa platser som utgångspunkt kartlade vi därefter vilka organisationer som stod bakom dem och därmed är verksamma i området samt vilka aktiviteter som ordnades. Det innebär att vi inte har kartlagt organisationer och aktiviteter generellt, utan enbart de som driver fysiska mötesplatser i de två stadsdelarna. Kartläggningen är dessutom avgränsad till alla icke-kommersiella mötesplatser: offentliga platser utomhus (till exempel torg, parker och lekplatser) och mötesplatser i lokaler inomhus (till exempel fritidsgårdar och mötesplatser för äldre). Vi dokumenterade även huvudmannaskap, lokalisering, och tillgänglighet (öppettider, avgifter, fysisk tillgänglighet och information).

Vi intervjuade kommunala tjänstepersoner samt företrädare för de olika mötesplatserna (till exempel odlingsförening, fritidsgård, familjecentral och trossamfund) i respektive stadsdel och ställde frågor kring verksamheternas eller platsernas organisatoriska förutsättningar i respektive område. Sammanlagt har vi genomfört 20 intervjuer, där 15 av dessa var individuella intervjuer och resterande fem genomfördes med två-tre intervjupersoner (se bilaga 2). Elva stycken av de 20 intervjuerna var med representanter från olika verksamheter och nio av intervjuerna med tjänstepersoner från olika kommunala förvaltningar (Arbetsmarknadsförvaltningen, Skol- och Fritidsförvaltningen, Kulturförvaltningen, Stadsbyggnadsförvaltningen och Stadsledningsförvaltningen). Varje intervju var mellan 25 och 80 minuter lång. Frågorna vi ställde handlade om mötesplatsens syfte, mål, och målgrupp, dess relation till lokala målsättningar, kommun och/eller civilsamhälle såväl som vilka resurser de är beroende av för att kunna driva mötesplatsen.

I nästa avsnitt presenterar vi kartläggningen och intervjustudien. Vi inleder med en introduktion till de två stadsdelarna, Planteringen och Fredriksdal, för att sedan ge en övergripande redogörelse av mötesplatser i stadsdelarna. Därefter presenterar vi vår analys av arrangemanget som format utvecklingen av de mötesplatser vi kartlagt.

2. Kartläggning av social infrastruktur i två stadsdelar i Helsingborg

2.1 Introduktion till stadsdelarna

Helsingborg är en av Sveriges tio största städer med 151 306 invånare 2023 (Helsingborgs stad, 2024A) och är beläget i sydvästra Skåne i Öresundsregionen. Staden är tydligt uppdelad i ett 'norr' och ett 'söder' med två skilda identiteter som är ett resultat av stadens historiska, geografiska och socioekonomiska utveckling, där industrier och arbetarbostäder växte fram på söder under 1800- och 1900-tal medan ett mer välbärgat norr med exklusiva villor utvecklats längs kusten (Högdahl, 2007). Denna socioekonomiska uppdelning har fortsatt under 2000-talet.

Figur 1. Karta över Helsingborg där de undersökta stadsdelarna Planteringen och Fredriksdal är markerade (efter kommunens administrativa gränser). Kartograf: Christopher Klich.

Planteringen och Fredriksdal är två stadsdelar i Helsingborg (se figur 1). Både Planteringen och Fredriksdal beskrivs som utsatta områden som präglas av utmaningar kopplade till segregation (Sjöholm, 2023A, 2023B). Enligt Boverkets segregationsbarometer är Planteringen klassat som 'områdestyp 1' vilket betyder "områden med stora socioekonomiska utmaningar" medan Fredriksdal är kategoriserat som 'områdestyp 2' som beskrivs som "områden med socioekonomiska utmaningar" (Boverket, 2022). I jämförelse med övriga stadsdelar i Helsingborg är andelen invånare med utländsk bakgrund större, utbildningsnivån är lägre medan arbetslöshet och brottslighet är högre (Helsingborgs stad, 2023A; Helsingborgs stad, 2024H; Helsingborgs stad, 2024I; Helsingborgs stad, 2024J).

Stadsdelen Planteringen är beläget i Helsingborgs södra delar och består till en övervägande del av bostäder, flerbostadshus, radhus och villor, omgivet av större transportleder och industriområden (Helsingborgs stad, 2017). Andelen hyresrätter uppgår till 92% (Sjöholm, 2023A). De första villorna byggdes under 1920-talet och sedan dess har det tillkommit nya under i stort sett varje årtionde fram till 1990-talet. Flerbostadshusen är däremot i huvudsak byggda under 1940-60-talet (Helsingborgs stad, 2011). Planteringen stadsdelscentrum ligger i stadsdelens norra del där också en stor del av flerbostadshusen är belägna. Planteringen har en befolkning på drygt 3000 invånare (siffror från 2023) (Helsingborgs stad, 2024A), där en tredjedel är mellan 20- 40 år gamla (Helsingborgs stad, 2024B). Området beskrivs som ett *transitområde*, präglad av en hög omflyttning (Sjöholm, 2023A). Personer som nyss flyttat till Sverige bosätter sig i stadsdelen men tenderar att flytta därifrån så snart de har etablerat sig i det svenska samhället. Undersökningar visar dessutom att Planteringens invånare har en låg tillit till samhället (Helsingborgs stad, 2023A, Sjöholm 2023A, SVT, 2022). Arbetslösheten är hög i stadsdelen och invånarna deltar inte i samhället i någon större utsträckning, något som speglas i det låga valdeltagandet.

Fredriksdal är beläget i östra delen av Helsingborg och beskrivs i planprogrammet för området som "ett representativt bostadsområde från rekordåren" (Helsingborgs stad, 2016, s. 9). Under perioden 1962- 73 bebyggdes stadsdelen med flerbostadshus av lamellhus typ utifrån ett modernistiskt planeringsideal med gröna, bilfria och barnvänliga bostadsmiljöer (Helsingborgs stad, 2017). Biltrafiken är koncentrerad till de yttre ringvägarna, verksamheterna är få i stadsdelen och dessutom finns det inget eget stadsdelscentrum (Helsingborgs stad, 2023A). Fredriksdal är även ett utpekad förtättningsområde (Helsingborgs stad, 2016). År 2023 bodde det 6014 invånare på Fredriksdal (Helsingborgs stad, 2024C). Drygt en tredjedel av invånarna är i åldern mellan 20- 40 år (Helsingborgs stad, 2024D) men befolkningen minskar på grund av högre utflyttning än inflyttning till stadsdelen (Sjöholm, 2023B).

PLANTERINGEN

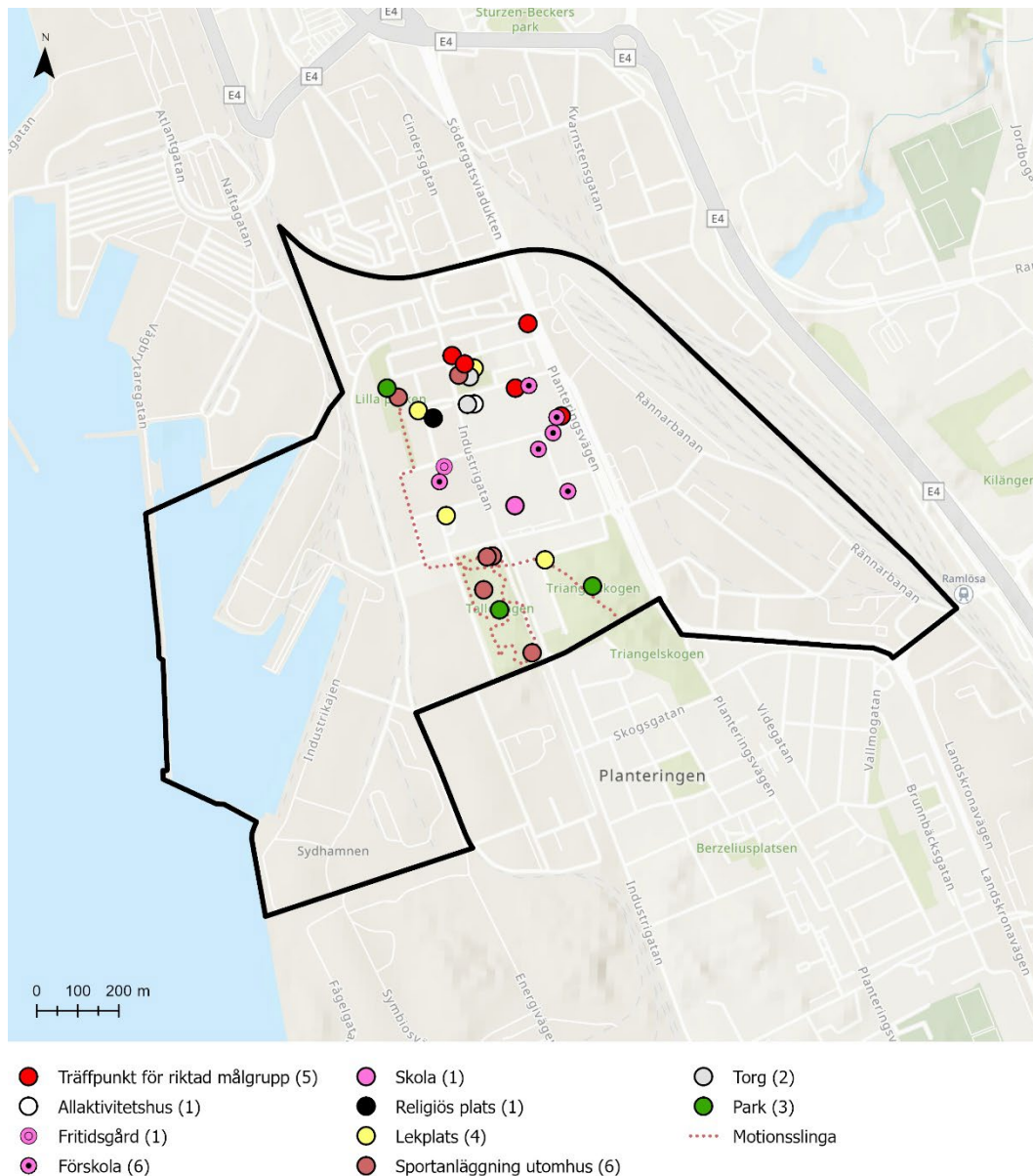

FREDRIKSDAL

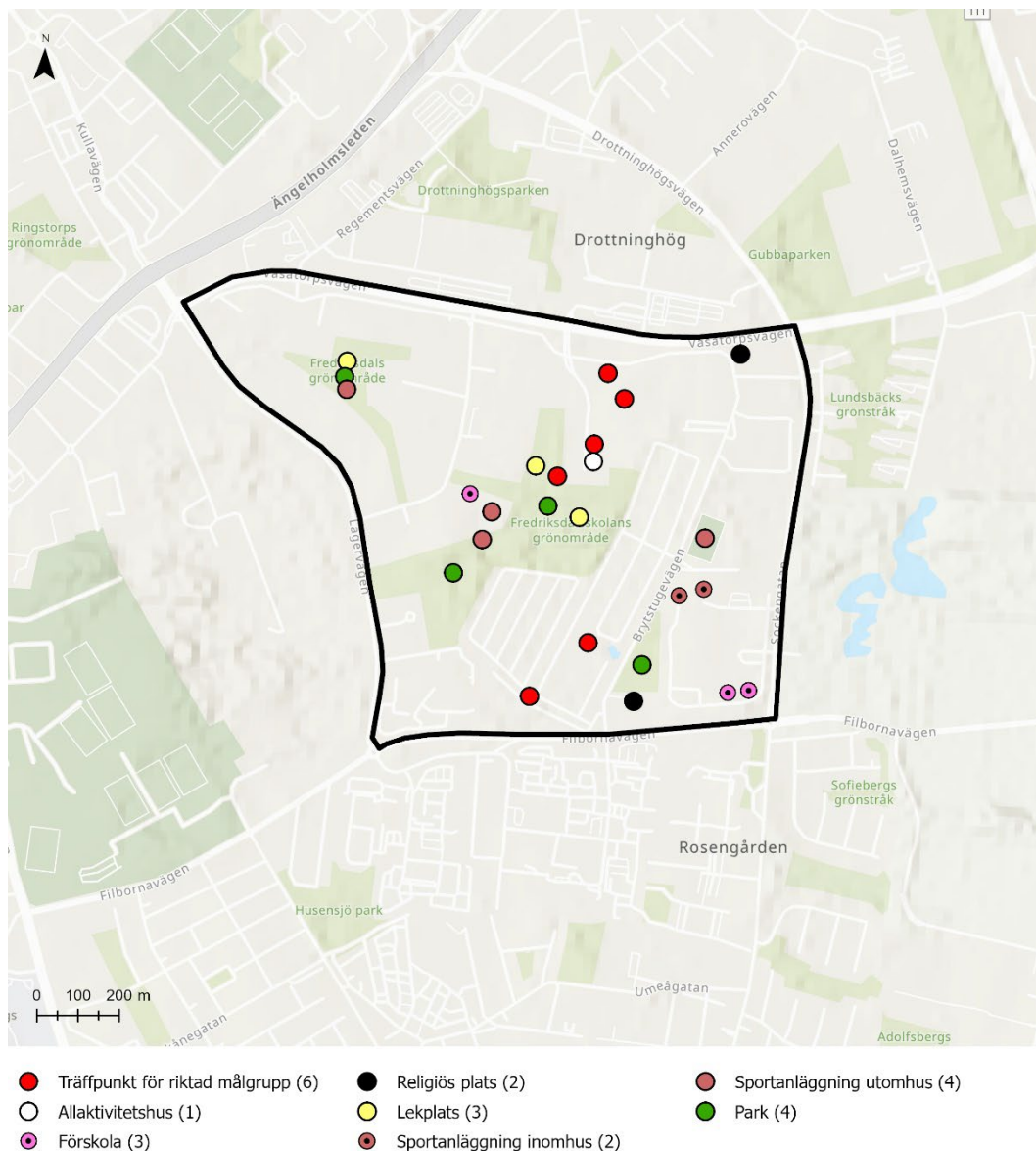

2.1.1 Mötesplatser i stadsdelarna

På Planteringen och Fredriksdal finns flera olika typer av mötesplatser vilka presenteras i figur 2 och 3.

Figur 2. Karta över olika typer av mötesplatser i stadsdelen Planteringen (efter kommunens administrativa gräns). Kartograf: Christopher Klich.

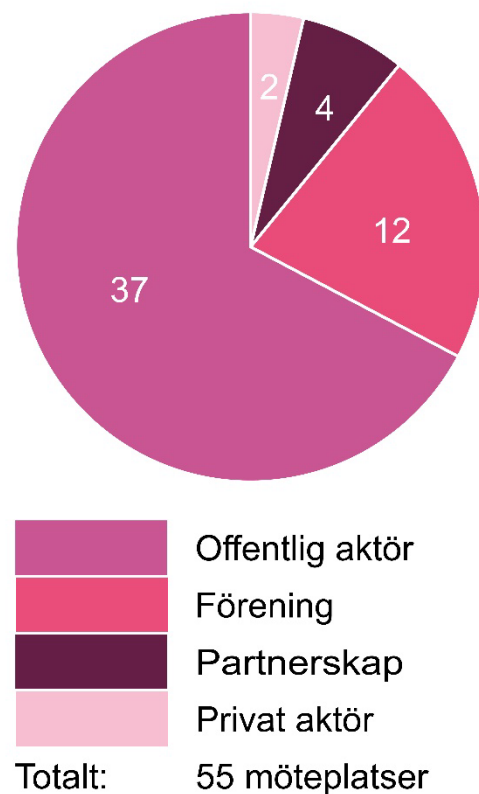

Figur 3. Karta över olika typer av mötesplatser i stadsdelen Fredriksdal (efter kommunens administrativa gränser). Kartograf: Christopher Klich.

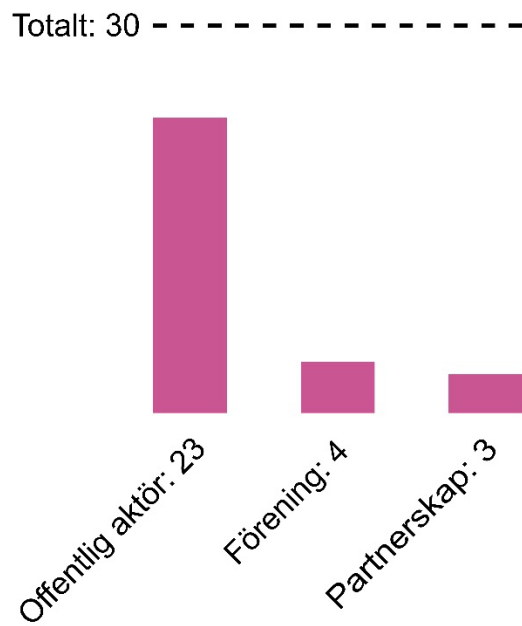
Typer av mötesplatser

Det finns totalt 55 fysiska mötesplatser i stadsdelarna, ungefär lika fördelat mellan Planteringen och Fredriksdal. På Planteringen finns totalt 30 mötesplatser och på Fredriksdal 25 (se bilaga 1, 5.1), trots att Fredriksdals invånare nästan är dubbelt så många (Helsingborgs stad, 2024A: Helsingborgs stad, 2024C). En stor andel av mötesplatserna (28 av 55) i båda områdena är utomhus utan organiserad verksamhet (se bilaga 1, 5.2). Exempel på mötesplatser utomhus är motionslingor, lekplatser,

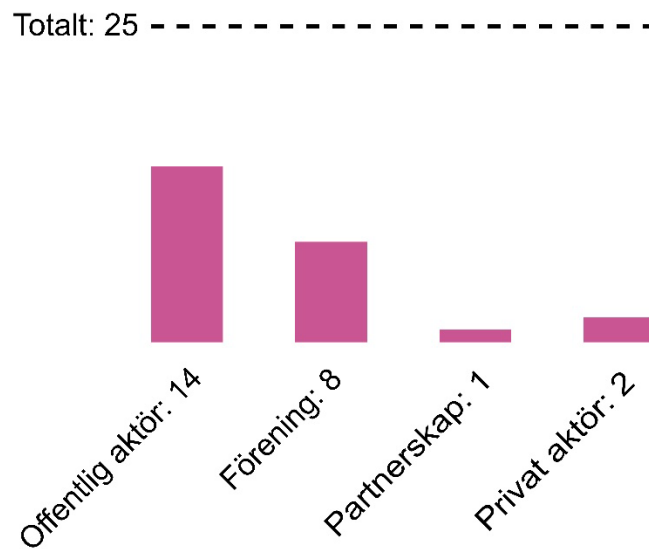
parker, träffpunkt för riktad målgrupp såsom stadsodlingar, men också torg och sportanläggningar som utegym. En mindre andel av mötesplatserna (13 av 55), på Planteringen såväl som på Fredriksdal, består av verksamheter i lokaler och byggnader (se bilaga 1, 5.2). Exempel på mötesplatser inomhus är träffpunkter för riktade målgrupper såsom för äldre, sportanläggningar såsom simhall, två allaktivitetshus och religiösa platser. Resten av mötesplatserna är både utomhus och inomhus. Exempel på mötesplatser som är både utomhus och inomhus är fritidsgårdar, träffpunkter för riktade målgrupper såsom familjecentral (med både vårdcentral och öppen förskola), förskolor och skolor med tillhörande skolgårdar.

Figur 4. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelarna Planteringen och Fredriksdal. **Privat aktör är med som aktör för två mötesplatser som är utomhus, öppna, kostnadsfria och tillgängliga att använda och visats på.** Illustratör: Dennis Andreasson.

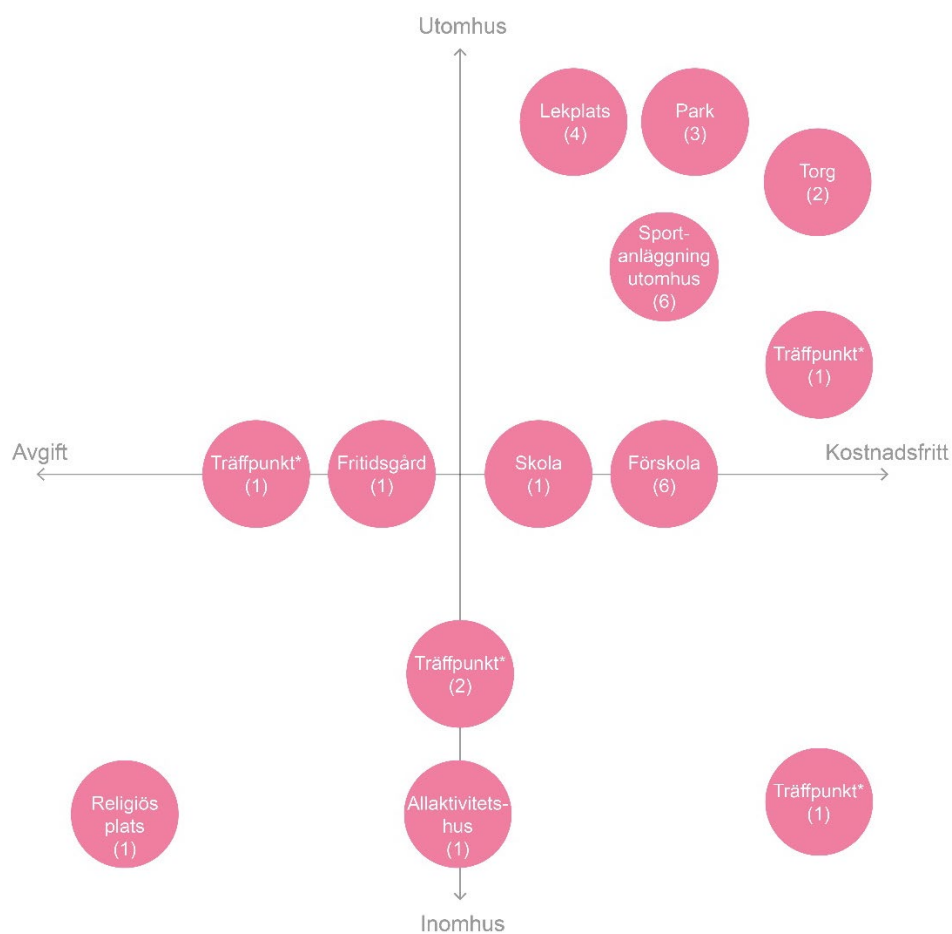
Figur 5. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelen Planteringen. Illustratör: Dennis Andreasson.

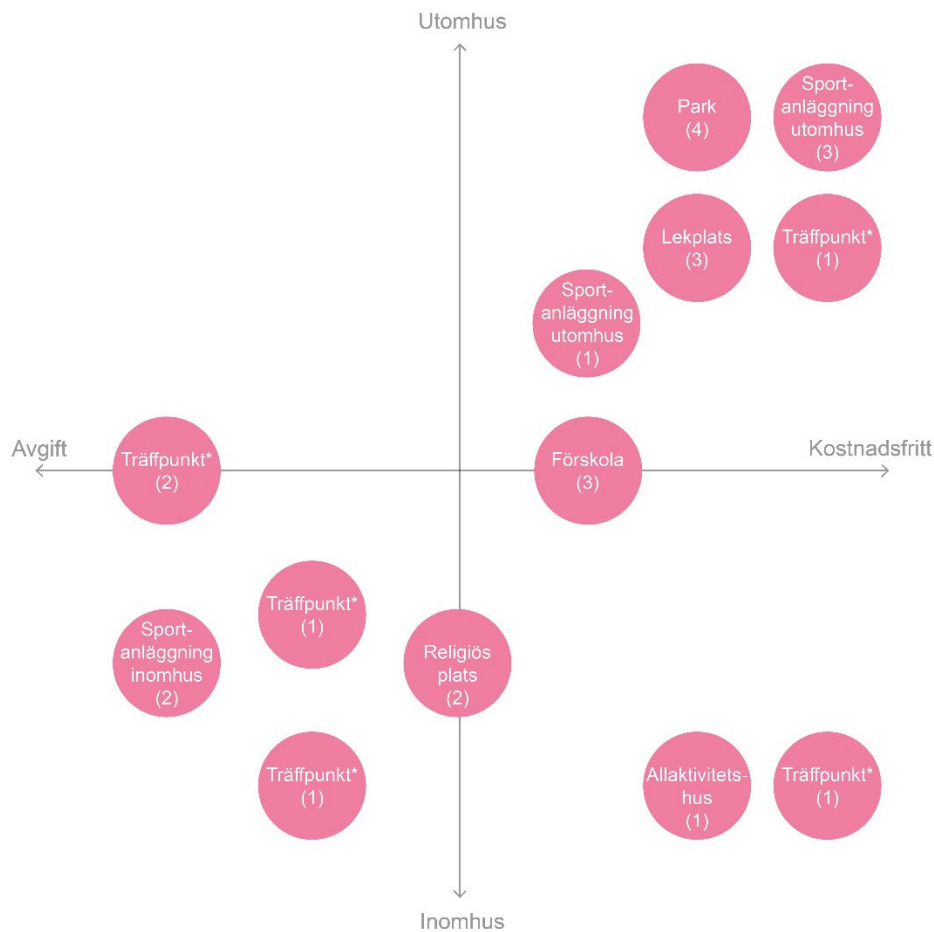
Figur 6. Visar fördelning av huvudmannaskap för mötesplatser i stadsdelen Fredriksdal. Illustratör: Dennis Andreasson. **Privat aktör är med som aktör för två mötesplatser som är utomhus, öppna, kostnadsfria och tillgängliga att använda och visats på.**

Huvudmannaskap

Vi har identifierat tre typer av huvudmän: 1) offentliga aktörer, 2) föreningar och 3) partnerskap mellan flera olika aktörer. I flera fall (37 av 55) är kommunen huvudman. Det handlar framför allt om etablering och drift av parker, torg och sju lekplatser, men också en fritidsgård och träffpunkter för riktade målgrupper såsom en träffpunkt för äldre (se figur 2 och figur 3). Föreningar driver också mötesplatser, om än i mindre utsträckning. Av totalt 55 kartlagda mötesplatser på Planteringen och på Fredriksdal är föreningar ansvariga för 12 stycken (se figur 4), bland dessa återfinns stadsodling, kolonilotter och religiösa platser. På Fredriksdal är andelen föreningar som driver mötesplatser högre (totalt 8 stycken) än på Planteringen. Trots att föreningarnas mötesplatser varierar, återfinns en stor del i inomhuslokaler och erbjuder liknande aktiviteter, såsom tonårsgrupper och kurser. Ett fåtal av mötesplatserna vi kartlagt drivs i partnerskap mellan olika aktörer (4 av 55). Ett exempel på en sådan mötesplats är allaktivitetshuset @Plantan, som drivs genom ett partnerskapsavtal mellan kommunala förvaltningar och kommunalt bostadsbolag (Skol- och fritidsförvaltningen, Socialförvaltningen, Arbetsmarknadsförvaltningen och Helsingborgshem) och idéburna organisationer (Rädda Barnen och RF Sisu). Ett annat exempel är en familjecentral (med vårdcentral och öppen förskola – som är både inomhus och utomhus), där olika kommunala förvaltningar och regionen (Region Skåne, Socialförvaltningen och Skol- och Fritidsförvaltningen) delar på huvudmannaskapet.

Figur 7. En överblick av samtliga mötesplatsers tillgänglighet på Planteringen (avgift/kostnadsfritt, & inomhus/inomhus). Illustratör: Dennis Andreasson. *träffpunkt för riktad målgrupp.

Figur 8. En överblick av samtliga mötesplatsers tillgänglighet på Fredriksdal (avgift/kostnadsfritt & utomhus/inomhus). Illustratör: Dennis Andreasson. *träffpunkt för riktad målgrupp.

Tillgänglighet

Mötesplatserna är överlag mer tillgängliga på Planteringen än på Fredriksdal med avseende på avstånd till kollektivtrafik, avgifter och/eller öppettider. Mötesplatserna på Planteringen är dessutom ofta lokaliserade i nära anslutning till bostäder. I figur 3 framgår att mötesplatserna på Fredriksdal är lokaliserade i tre kluster. Både representanter från mötesplatser på Fredriksdal och kommunala tjänstepersoner beskrev att koloniområdet på Fredriksdal upplevs som en mental och fysisk barriär mellan mötesplatserna (Intervju: 8, 18, 20). Mötesplatser på Planteringen är lokaliserade inom 200 meter från en busshållplats medan de på Fredriksdal är lokaliserade längre ifrån. På Fredriksdal är flera av mötesplatserna inte allmänt tillgängliga utan avgift eller medlemskap i en förening, såsom i en koloniförening, som delar av dygnet och året har låsta grindar. På Planteringen arrangerar Region Skåne, kommunala förvaltningar (Arbetsmarknadsförvaltningen, Skol- och fritidsförvaltningen, och Socialförvaltningen) och olika föreningar (till exempel trossamfund)

gratisaktiviteter. I de fall det tillkommer avgifter är det framförallt till självkostnadspris eller symboliska avgifter för särskilda aktiviteter, exempelvis utflykter. Kommunen informerar om sina mötesplatser på internet (hemsidor, sociala medier) och ibland i kombination med fysiska informationsskyltar och/eller kartor i anslutning till mötesplatserna. Skol- och fritidsförvaltningen har exempelvis lanserat en *app* riktad till ungdomar som ska informera om vad som händer på fritidsgårdar i hela staden och om andra aktiviteter för ungdomar. Föreningar har i större utsträckning information på flera olika språk och framförallt på internet (hemsidor, sociala medier).

Mötesplatserns målgrupp och innehåll

En stor andel av mötesplatserna på Planteringen och Fredriksdal riktar sig till barn och unga. Mötesplatserna på Fredriksdal tenderar dock att rikta sina verksamheter mot invånare i hela staden, medan mötesplatserna på Planteringen i större utsträckning riktar sig till de som bor i området. Flera av verksamheterna som finns på Planteringen arrangerar aktiviteter på andra platser än i sin egen lokal. Bland de aktiviteter som anordnas av föreningar på Planteringen är ett flertal hälso- och träningsrelaterade, andra handlar om kurser (till exempel i datorskunskap eller språk), det anordnas också klädbytdagar och marknader. På Fredriksdal anordnar trossamfund loppmarknader, skördefest, gudstjänster och språkaktiviteter såsom språkcafé och språkkurser. Språkstödande insatser anordnas i stor utsträckning i båda stadsdelarna. På Fredriksdal sker dessa på trossamfundens mötesplatser. Många verksamheter har ett rikt utbud av veckovisa återkommande aktiviteter och anordnas även under helgdagar. Årliga evenemang som midsommarfirande och stadsdelsdagar anordnas på Planteringen genom samarbete mellan kommunala förvaltningar (Arbetsmarknadsförvaltningen), olika lokala avdelningar till nationella föreningar och existerande samverkansnätverk (stadsdelsnätverket).

I nästa avsnitt redogör vi mer utförligt för policyarrangemanget för hur social infrastruktur etableras och förvaltas, det vill säga för styrande idéer, aktörer, regler och resurser.

2.2 Analys av policyarrangemang för social infrastruktur

2.2.1 Idéer

Fokus på trygghet, demokrati och hälsa...

Utvecklingen av mötesplatser i de två stadsdelarna sker i linje med flera policys och lokala mål. Målen sträcker sig från att öka trygghet och förbättra folkhälsa till att stärka demokratin och arbeta för jämlikhet. Enligt intervjuer med kommunala tjänstepersoner är mötesplatser en strategisk del i arbetet med att realisera dessa målsättningar. I intervjuer hänvisar exempelvis kommunala tjänstepersoner återkommande till kommunala mål som handlar om att “*Öka tryggheten*” (Helsingborgs stad, 2024E; Helsingborgs stad 2023C; Helsingborgs stad 2021B), skapande av ett “*...jämligt Helsingborg*” eller “*Förbättra människors livsvillkor*” till “*Förbättra hälsan*” (Helsingborgs stad, 2021B). En betydande andel av mötesplatserna, såsom lekplatser och förskolor, är specifikt riktade till barn och unga. Dessa platser beskrivs inte bara främja trygghet och hälsa utan även ha som målsättning att “*skapa goda uppväxtvillkor för alla barn*” i de olika stadsdelarna (Helsingborgs stad, 2021B). Vissa mötesplatser utvecklas också utifrån bredare mål om delaktighet. I utvecklingen av fritidsgården Viktoriahuset betonas exempelvis målsättningen att skapa förutsättningar för ungdomar att bli aktiva samhällsmedborgare och delaktiga i samhället (Intervju: 4, 12). Detta kopplas till lokala mål om att stärka delaktighet och demokrati (Helsingborgs stad, 2021B, Intervju: 4, 12). Fritidsgårdar, liksom flera andra verksamheter i kartläggningen som träffpunkter för äldre tar avstamp i visioner om att verksamheternas innehåll ska ‘*samskapas*’ med användarna (Intervju: 1, 4, 12, 20). Detta tillvägagångssätt, med fokus på delaktighet och engagemang, anses inte bara stärka demokrati och gemenskap utan också skapa verksamheter som är bättre anpassade till lokala behov.

Kommunala tjänstepersoner från flera sektorer betonar att olika typer av mötesplatser är viktiga för att realisera dessa övergripande sociala mål och främja både informella och formella möten som kan stärka både stadsdelens och stadens sammanhållning såväl som den enskilda individens hälsa och välmående (Intervju: 1, 4, 12, 14). Helsingborg är inte ensam om att göra dessa antaganden. Även i en statlig utredning pekas mötesplatser ut som ett svar på utmaningar kopplat till otrygghet och segregation (SoU, 2024:12, s.216). Detta framhålls som särskilt viktigt i områden präglade av segregation, otrygghet och låg delaktighet i samhället. Både Fredriksdal och Planteringen är med på polisens lista över riskområden (Polismyndigheten, 2023), och är utpekade av kommunen som prioriterade områden (Helsingborgs stad, 2023A, Sjöholm, 2023A, Sjöholm 2023B). Vissa mötesplatser som

kommunen driver uppstår explicit med motivet att bekämpa komplexa samhällsutmaningar som segregation och otrygghet genom att bland annat stödja invånare att få kontakt med samhälleliga institutioner som invånarna är i behov av (Intervju: 1, 2, 10, 11, 12, 20).

...såväl som förstärka samverkan med föreningslivet!

Helsingborgs stad har också ett övergripande mål som handlar om att “*förstärka samverkan mellan det lokala föreningslivet och Helsingborgs stad*” (Helsingborgs stad, 2022) genom en lokal överenskommelse mellan staden och över 70 lokala föreningar. Stadens ambition är att utveckla samarbeten för att arbeta med flera av ovannämnda mål; stärka demokratin och öka delaktighet, men också hitta lösningar på samhällsutmaningar. Genom överenskommelsen betonar staden föreningslivets betydelse för att realisera flera viktiga sociala mål. Flera föreningar som är verksamma i de två stadsdelarna är anslutna till den lokala överenskommelsen och arbetar aktivt med frågor kopplat till utanförskap. Samtliga mötesplatser som föreningar driver i stadsdelarna handlar om gemenskap på olika vis (Intervju: 3, 5, 6, 7, 8). Mötesplatser som är drivna av trossamfund såväl som odlingsföreningar delar också idéer om att rikta sina verksamheter till “alla”, eller har som idé om att verksamheten ska vara öppen för alla som vill vara delaktiga samt att skapa gemenskap. Trossamfunden liksom flera andra föreningar syftar också till att bedriva socialt arbete genom att på olika sätt stödja människor som är socialt utsatta eller förebygga (ett socialt) utanförskap genom att kunna inkluderas i en gemenskap (Intervju: 3, 5, 8).

Sammanfattningsvis så baseras initiativ för social infrastruktur i de två stadsdelarna i idéer om trygghet, rättvisa, hälsa, delaktighet och gemenskap.

2.2.2 Aktörer

Vilka aktörer mobiliseras i etablering och förvaltning av mötesplatserna i de två stadsdelarna? Eftersom spridningen av typer av mötesplatser och verksamheter är stor, samt innefattar både verksamheter såsom träffpunkter för riktade målgrupper och fritidsgårdar, och offentliga platser utomhus, står följaktligen olika förvaltningar i staden, kommunala bolag såväl som enskilda föreningar bakom mötesplatserna, men också olika typer av utförare i förvaltningen och driften. Därtill är ett stadsdelsnätverk, bestående av lokala föreningar, privata bolag och kommunala förvaltningar, en viktig aktör både när det gäller initiering och driften av mötesplatser i en av stadsdelarna.

Åtskilda förvaltningsövergripande utvecklingsprocesser

De flesta allmänna mötesplatser utomhus (till exempel lekplatser och torg) initieras och etableras som del av en bredare områdesutvecklingsprocess som Stadsbyggnadsförvaltningen ofta initierar och leder. I Helsingborg består Stadsbyggnadskontoret av enheter som hanterar alltifrån den strategiska översiktliga planeringen till den operativa driften av gator och parker. Att arbeta förvaltningsövergripande beskrivs som en självklar del i detta arbete, där de inte sällan samverkar med Kultur-, Skol- och Fritidsförvaltning för diskussion kring lokal- och markbehov för sina verksamheter, men också med det allmännyttiga bostadsbolaget Helsingborgshem kring områdesutvecklingen av stadsdelar. Bostadsbolaget i sin tur arbetar inte bara med utveckling av bostadsbeståndet utan arbetar brett med olika initiativ som trygghetsinsatser såväl som dialoger med boende. I ägardirektivet till Helsingborgshem står det bland annat att bostadsbolaget ska *“i samverkan med staden och andra aktörer öka tryggheten i stadsdelarna och stärka invånarnas tillit till lokalsamhället”* (Helsingborgs stad, 2023B). Vissa beskriver Helsingborgshems bredd av insatser i områden där deras bostadsbestånd är stort i termer av en ny form av socialtjänst eller en mindre arbetsförmedling (Intervju: 12).

När det kommer till den operativa driften av mötesplatser utomhus är den oftast upphandlad på entreprenad (Intervju: 16). Utvecklingen av verksamheter i form av fritidsgårdar och äldres mötesplatser som bedrivs i lokaler inomhus är på samma sätt förvaltningsövergripande processer när det kommer till initiering och etablering, såväl som drift. Här är dock Stadsbyggnadsförvaltningen sällan involverad. På så vis kan de processerna kring de olika mötesplatserna beskrivas som åtskilda förvaltningsövergripande processer, där vissa förvaltningar samarbetar mer med vissa än med andra. Representanter från Skol- och Fritidsförvaltningen som är huvudman för fritidsgården Viktoriahuset på Planteringen beskriver exempelvis att de bedriver sin verksamhet i nära samarbete med Socialförvaltningen. Det finns också exempel där Arbetsmarknadsförvaltningen både tagit initiativ till och utvecklat en mötesplats tillsammans med en förening (en stadsodling på Planteringen). Det framgår också i våra intervjuer att utvecklingen av mötesplatser i stor utsträckning bygger på enskilda medarbetare inom olika förvaltningar, vars starka engagemang och i vissa fall unika erfarenheter ofta driver arbetet framåt (se vidare om detta under rubriken resurser). Samtidigt innebär detta en viss sårbarhet för organisationen, då mycket av framgången vilar på individers insatser snarare än på en stabil, gemensam struktur och process för bland annat kunskapsöverföring.

Koordinering och integrering behövs

Att arbeta förvaltningsövergripande eller tvärssektoriellt har beskrivits i forskningslitteraturen som nödvändigt för att hantera gemensamma och komplexa utmaningar såsom åstadkomma social hållbarhet (Sandoff, Williamsson, Algehed & Jensen, 2019; Borgström, 2019). Samtidigt är det behäftat med en rad svårigheter. Exempelvis spelar det roll vilken förvaltning som tilldelas det övergripande ansvaret och leder arbetet, eftersom den ofta bär problemformuleringsprivilegiet och därmed formulerar vilken kunskap som blir viktig att beakta i processen (Berglund-Snodgrass, Högström, Fjellfeldt & Markström, 2020). Här vet vi att det tvärssektoriella arbetet ofta innefattar koordinering av de skilda förvaltningarnas arbete snarare än integrering och gemensam problemlösning (jmf. Stead & Meijers, 2009). Detta är också något som tjänstepersoner reflekterar kring:

Trots att man har ett politiskt beslut som ska omsättas i praktiken så gör man väldigt olika beroende på vilken förvaltning som får uppdraget. Där har man inte kommunicerat med varandra [mellan förvaltningar]. Man har inte skapat förutsättningarna att först kommunicera med varandra att det här gör jag, vart kan vi mötas med dina frågor, vart kan vi mötas med våra frågor och var kan vi mötas med civilsamhällets frågor. Utan vi jobbar var för sig (Intervju: 13)

Kanske har Arbetsmarknadsförvaltningen varit inne jättemycket i en stadsdel och sen kanske Stadsbyggnadsförvaltningen ska in i den och då behöver vi något sätt att synka oss internt, så att vi liksom delar kunskap men också synkar processer. Olika delar av, kanske till och med inom samma förvaltning, har haft dialog i samma område fast på lite olika frågor fast nästan samma ändå. Alltså den där typen av synkning internt när vi är en så stor organisation är jätteviktig. Viktigt att bygga vidare på vad som fungerat i något sammanhang, och att ha respekt för invånarnas tid (Intervju: 17)

Koordinering av aktiviteter och insatser är en förutsättning för att kunna integrera kunskap i en utvecklingsprocess. Olika förvaltningar arbetar dock utifrån skilda tidshorisonter, professions- och kunskapsbaser och traditioner, vilket ofta gör det svårt att sammanföra deras arbetssätt. Exempelvis kan Arbetsmarknadsförvaltningen ha lång erfarenhet av att bedriva insatser i ett område och därigenom ha utvecklat djup kunskap om de boendes livsvillkor, medan Stadsbyggnadsförvaltningen bidrar med en annan typ av expertis och perspektiv exempelvis inom hållbar markanvändning. Att kombinera dessa kunskaper kräver en gemensam förståelse och samordning vilket kan uppfattas tidskrävande. Avsaknaden av koordinering och en övergripande strategi för hur arbete med bredare sociala mål – som trygghet, demokrati och hälsa – ska kopplas till plats där flertalet förvaltningars kunskap, perspektiv och erfarenheter behövs framhålls av flera intervjupersoner som ett stort hinder. Denna brist försvårar möjligheten att skapa helhetsperspektiv och att fullt ut dra nytta av den kunskap som olika förvaltningar besitter. Detta kan i sin tur medföra att den förvaltning som delgivits ansvar för att utveckla en mötesplats i en

stadsdel till stor del påverkar vilken sorts social infrastruktur som skapas och tillgängliggörs, i termer av dess funktioner och faciliteter. En tjänsteperson reflekterar så här:

De här sociala frågorna har inte haft en självklar plats i planeringen (...) Att har man inte ett samlat grepp och struktur för hur jobbar vi med de sociala frågorna kopplat till de olika delarna i den fysiska planeringen och stadsdelsutvecklingen så kan resultatet bli att det blir väldigt olika (Intervju: 17)

Samverkan med civilsamhället

Nästan all stadsutveckling och verksamhetsutveckling i Helsingborg idag strävar efter nära samarbete med medborgare och föreningslivet. Här betonar våra informanter att medborgare är viktiga aktörer som bör involveras i såväl processer för att etablera mötesplatser som i att utveckla och planera vad för innehåll eller aktiviteter som mötesplatserna bör kretsa kring (Intervju: 1, 4, 10, 12). Att möjliggöra delaktighet handlar här inte bara om att säkerställa ändamålsenliga verksamheter och mötesplatser, utan utgör –som tidigare nämnt –ett eget mål (Helsingborgs stad, 2021B). Här har olika förvaltningar i kommunen olika upparbetade relationer med enskilda medborgare såväl som olika grupper och föreningar. En intervjuperson framhåller att det är svårt att bibehålla goda relationer till civilsamhället över tid i en områdesutvecklingsprocess:

Det absolut svåraste är att hålla en dialog igång, om en utveckling av en plats. Eftersom att vi jobbar långsamt, demokratiska processer tar tid, och planeringshorisonten är lång och så.....Vi har en byråkrati där engagemang från civilsamhället kan hinna försvinna i dialogen. Man har olika dialogmöten och så och former för det som kan skapa engagemang i ett skede men som tyvärr kan försvinna när det går för långsamt eller inte blir som man önskar... (Intervju: 14)

Den här svårigheten handlar om att bemästra olika tidshorisonter och förväntningar i en utvecklingsprocess. Medborgare vill gärna se resultat direkt medan offentliga aktörer arbetar utifrån mer långsiktiga perspektiv i sina processer. Det här uppfattas av informanterna som särskilt utmanande i området Planteringen, eftersom det är en stadsdel där det råder stor rotation av boende vilket försvårar möjligheten till kontinuerlig dialog och långsiktiga relationer. Förutom svårigheterna med tid och engagemang lyfter kommunala tjänstepersoner fram utmaningar som rör bristen på övergripande samordning av kontakterna med civilsamhället. Samordning är avgörande för att skapa kontinuitet i dialogen, bygga tillit bland medborgarna och säkerställa att förvaltningarna arbetar mot gemensamma mål.

Föreningar med nationell eller lokal förankring?

I de två stadsdelarna finns även mötesplatser som drivs av föreningar, varav många är knutna till nationella organisationer och sociala rörelser och trossamfund, vilka har lokalavdelningar över hela Sverige. Dessa föreningar har ofta en lång historia och är väl etablerade. Samtidigt finns exempel, om än få, på mer lokalt initierad verksamhet, som en odlingsförening på Fredriksdal, som representerar en annan form av organisering med stark lokal förankring. Företrädare för föreningar berättar att verksamheterna i stort drivs av ideellt engagemang från medlemmarna (Intervju: 3, 5, 6, 7, 8).

Det är främst föreningarna själva som, utifrån sina specifika förutsättningar, förvaltar och utvecklar sina mötesplatser. Föreningar som är anslutna till ett riksförbund måste dock förhålla sig till gemensamma riktlinjer och mål. Sverige har en lång tradition av ett starkt föreningsliv, präglad av höga nivåer av medlemskap och deltagande (Vogel, Amnå, Munck & Häll, 2004). Samtidigt pekar statistik på en nedåtgående trend i både antalet föreningar och medlemskap, med undantag för trossamfund och fackförbund (SCB, 2024). Denna utveckling märks också i stadsdelarna Planteringen och Fredriksdal – men särskilt på Planteringen, där föreningar framhålls av våra informanter vara svagt förankrade bland boende. Den totala andelen mötesplatser som drivs av föreningar är också lägre på Planteringen än Fredriksdal, vilket dock bör ses mot bakgrund av att befolkningen på Fredriksdal är nästan det dubbla i jämförelse med Planteringen. Därtill beskrivs Fredriksdal som ett område med få föreningar i både intervjuer och utredningar (Intervju: 7, 8, 12: Sjöholm, 2023B). Utifrån målsättningen om ökad delaktighet som nämndes inledningsvis arbetar kommunen aktivt med att stödja bildandet av lokala föreningar, exempelvis genom Viktoriahusets fritidsgård och ett allaktivitetshus som det kommunala bostadsbolaget driver i partnerskap. På sin hemsida beskriver Viktoriahuset sig som en "föreningsbildande/föreningsdrivande" verksamhet som hjälper ungdomar att organisera sig kring gemensamma intressen (Helsingborgs stad, 2024F). Att verka föreningsdrivande kan också förstås som ett sätt att socialisera in unga människor till att bli aktiva medborgare som engagerar sig i samhället och har kunskaper att initiera och driva initiativ.

Strategisk samverkan i partnerskap

På allaktivitetshuset, @Plantan, som initierats eller drivs genom strategisk samverkan mellan föreningar och kommunen och dess allmännyttiga bostadsbolag, är samarbete en viktig utgångspunkt för verksamheternas utformning och genomförande. På Helsingborgshems hemsida beskrivs mötesplatsen som "ett nav dit du kan vända dig för att få hjälp, eller bli guidad rätt, med de flesta av dina ärenden" och vidare ska "möjliggöra nya mötesplatser i form av till exempel föreningsverksamheter och

studiecirklar och gärna på initiativ av de boende” (Helsingborgshem, 2024). Ursprungligen initierades @Plantan av det allmänna bostadsbolaget Helsingborgshem tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen. Idag drivs den genom partnerskap mellan Rädda barnen, RF Sisu, Skol- och fritidsförvaltningen, Socialförvaltningen, Arbetsmarknadsförvaltningen och Helsingborgshem. Helsingborgshem spelar en central roll som både initiativtagare, verksamhetsledare och koordinator. Både kommunen och det allmänna bostadsbolaget fungerar som en sammankopplande aktör, genom att låna ut lokaler samt genom att förmedla kontakt till och mellan invånare respektive andra organisationer, såväl som mellan olika organisationer. Samtidigt lyfter tjänstepersoner fram att detta inte alltid är enkelt och det finns ett stort behov av att kontinuerligt diskutera vilka initiativ kommunen ska stödja och varför. En tjänsteperson beskriver vikten av tydlighet i dessa processer:

... att man hela tiden är nogga och tydlig med vad som kan och inte kan göras och vad som är kommunens roll och vad som är någon annans roll och försöker bidra till att optimera att samspelen mellan de olika parterna blir så bra som möjligt. (Intervju: 14)

Denna tydlighet framhålls vara avgörande för att möjliggöra ett effektivt samarbete mellan olika typer av aktörer (kommunen, bostadsbolag och föreningar) och skapa långsiktigt hållbara lösningar för föreningslivet såväl som de boende.

Kunskapsutbyte genom stadsdelsnätverk

I stadsdelen Planteringen förekommer en mängd samverkansnätverk, både formaliserade och mer informella, som mobiliseras på olika vis för kunskapsutbyte och för att initiera nya mötesplatser samt utveckla och stärka befintliga (Intervju: 1, 2, 10, 11, 19). Ett exempel är “Stadsdelsnätverket” som har över 43 anslutna medlemmar från både offentlig, privat och idéburen sektor däribland kommunens olika förvaltningar, det allmännyttiga bostadsbolaget Helsingborgshem och andra fastighetsägare, och föreningar såsom Svenska kyrkan Helsingborg och Naturskyddsföreningen. Det är delvis löst organiserat i bemärkelsen att det är relativt enkelt att ansluta sig som förening eller företagare och har som övergripande syfte att stödja en positiv utveckling av stadsdelen. Stadsdelsnätverket koordineras av Helsingborgshem.

Sammanfattningsvis utgörs viktiga aktörer av kommunala förvaltningar, bostadsbolag och föreningar såväl som lokala nätverk som enskilt eller i samverkan möjliggör och upprätthåller den sociala infrastrukturen.

2.2.3 Regler

Vilka regler påverkar och styr möjligheterna att planera, initiera och driva mötesplatser? Mötesplatser är i grunden reglerade av en rad olika lagar och föreskrifter. På nationell nivå styr exempelvis Boverkets byggregler (BBR) säkerheten på lekplatser, medan skol- och bibliotekslagarna (SFS 2010:800; SFS 2013:801) reglerar tillgänglighet och innehåll för fritidsgårdar och bibliotek. Samtidigt finns det kommunala riktlinjer som påverkar hur mötesplatser lokaliseras, prioriteras och görs tillgängliga för olika målgrupper.

Prioritering av mötesplatser för barn och unga genom Barnkonventionen...

En viktig lag för utveckling av kommunalt drivna mötesplatser är Barnkonventionen (SFS 2018:1197), som sedan 2020 är svensk lag (Regeringen, u.å). Flera kommunala tjänstepersoner lyfter fram dess betydelse för det strategiska utvecklingsarbetet av mötesplatser och sociala initiativ (för barn och unga) i Helsingborg (Intervju: 14, 16, 17, 18). Lekplatser är här en tydlig prioritering, vilket också återspeglas i vår kartläggning som visar några nyetablerade lekplatser samt att lekplatser nyligen rustats upp. Det finns också kommunala program för lekplatser som innefattar principer för storlek och standard (till exempel "tillräcklig friyta" och vilken utrustning) (Helsingborgs stad, 2018). En särskiljning görs mellan "utflyktslekplatser", som ska locka en bredare målgrupp från hela staden och kan beskrivas som mer strategiskt lokaliserade för att förena olika grupper (Intervju: 13, 16, 17, 18), och "närlekplatser", som är anpassade för de lokala behoven i stadsdelen. Det finns också kommunala riktlinjer om 'Nåbar grönstruktur' för lokalisering av parker vid nyexploatering (Helsingborgs stad, 2021A, s.32), med preciserade normer om maximalt 300 meter gångavstånd till "närparker" och 500 meter till "områdesparker" (Helsingborgs stad, 2021A, Helsingborgs stad 2014). När det kommer till mötesplatser inomhus finns det inte lika tydliga kommunala riktlinjer för dess lokalisering. I den senaste biblioteksplanen för Helsingborg (2024G) hänvisas till exempel till översiktsplanen för frågor om lokalisering av mötesplatser som nya bibliotek. Istället betonas vikten av inkluderande utvecklingsprocesser där invånare, civilsamhälle och föreningar ges möjlighet att medverka.

... och samverkan styrs genom avtal!

När det kommer till kommuners strategiska samverkan med civilsamhällets föreningar för etablering eller drift av mötesplatser är avtal ett viktigt styrmedel. Som vi nämnde tidigare strävar Helsingborgs Stad efter att etablera långsiktiga samarbeten med föreningar och medborgare, inte minst mot bakgrund av att ett engagerat civilsamhälle ses som garant för demokrati och delaktighet och en förutsättning för

att etablera attraktiva och relevanta mötesplatser. Ett avtal är en tidsbunden överenskommelse mellan två eller flera parter som innebär samförstånd kring ett gemensamt mål och fastställer fördelningen av ansvar och skyldigheter mellan parterna. Avtal kan beskrivas som ett tillvägagångssätt för offentliga organisationer, såsom kommunen, att styra och åstadkomma lokala mål utanför traditionella system (Bäcklund, Kanninen & Hanell, 2023). Avtal kan möjliggöra "speciallösningar" för samverkan mellan offentliga organisationer och föreningar. Genom strategisk samverkan med föreningar i etablering av mötesplatser anses inte bara möjligheterna öka att lösa samhällets sociala utmaningar, utan framhålls skapa förutsättningar för långsiktig stabilitet för mötesplatserna och deras verksamhet (Intervju: 1, 10, 12, 19). I kartläggningen noteras såväl användningen av civilrättsliga avtal som muntliga överenskommelser (exempelvis gällande utbyte av tjänster) i utvecklingen av mötesplatser.

När det gäller regler för en kommuns samverkan med tredje part, det vill säga med företag och/eller ideella organisationer kring etablering eller drift av mötesplatser styrs detta av bland annat av kommunallagen (KL) (2017:725) och lagen om offentlig upphandling (LOU) (2016:1145). Offentlig upphandling syftar till att säkerställa att offentliga medel används på ett effektivt, transparent och rättvist sätt. En offentlig upphandling innebär att offentliga uppdrag tilldelas den aktör som ger det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet i relation till bestämda kvalitetsmått (SKR, 2019). Som nämndes inledningsvis upphandlas ofta driften av parker och lekplatser. Här vet vi från tidigare studier att fokus i denna typ av upphandling ofta är kvantitet (exempelvis kvadratmeter klippt gräsyta) snarare än holistiska mål om funktion (Sunding, 2025). Kraven som ställs på utförda insatser eller tjänster i en upphandling kan vara höga och medföra resurskrävande administration, vilket är särskilt utmanande för mindre föreningar (Hansson & Persdotter, 2023; Jutterström & Segnestam Larsson, 2020). Det innebär att kommunen sällan samverkar med föreningar genom upphandling av tjänster. Att använda avtal är ett sätt att kringgå lagen om offentlig upphandling och som istället kan "*möjliggöra en tredje väg mellan offentlig sektor och vinstdrivande företag*" (Hansson & Persdotter, 2023, s.811). Ett av dessa avtal benämns som *Idéburet offentligt partnerskap* (IOP). IOP-avtal är en formaliserad överenskommelse om samarbete mellan offentlig sektor och föreningar från idéburen sektor i syfte att uppfylla ett för allmänheten centralt mål, till exempel att motverka otrygghet eller minska brottslighet (SoU 2019:56). Dessa avtal initieras alltid av parter från idéburen sektor (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2018; SoU 2019:56). Ett IOP-avtal innehåller en syftesförklaring, målformulering, juridiska krav och fördelning av ansvar mellan ingående parter (SoU 2019:56). I IOP-avtalet för mötesplatsen @Plantan ingår exempelvis parterna i en överenskommelse om att "*bidra till en positiv utveckling av stadsdelen Planteringen i Helsingborg*" (Rädda barnen, 2024). IOP-avtal är vanligtvis ett-

åriga överenskommelser (SOU 2019:56; Lindberg, 2021), vilket också gäller i avtalet för mötesplatsen @Plantan (1 + t år) (Rädda barnen, 2019; Rädda barnen, 2024: Intervju: 11, 19). IOP skiljer sig från både upphandling enligt LOU och traditionellt bidragsgivande genom att alla parter i samverkan tar gemensamt ansvar för partnerskapets mål samtidigt som respektive part bidrar med sina tillgängliga resurser, till exempel administration, lokaler, kunskap, tid eller finansiering (SoU 2019:56; Lindberg, 2021). Detta innebär att föreningar behandlas som professionella tjänsteleverantörer med krav på att följa tidsramar, hålla budget och uppfylla förväntningar. Även om föreningar tar initiativ till samarbetet sker det ofta på kommunens villkor, exempelvis i fråga om mål och krav på samarbetets innehåll och organisering.

Sammanfattningsvis styrs kommuners och föreningars etablering och drift av mötesplatser av olika typer av regler. Barnkonventionen har fått genomslag i det kommunala strategiska arbetet kring mötesplatser, där exempelvis utvecklingen av lekplatser prioriteras. Det finns också kommunala riktlinjer inom området parker och lekplatser som styr lokalisering och innehåll. Däremot finns det inte lika många riktlinjer för andra typer av mötesplatser. Avslutningsvis används avtal och överenskommelser av kommunen för att styra samverkan med föreningar.

2.2.4 Resurser

För att kunna etablera och upprätthålla mötesplatser krävs olika resurser. Fastigheter och mark, byggnader och lokaler är rumsliga resurser, där lokalisering och förutsättningarna för användning (äganderätt och nyttjanderätt) är delar av dem. Finansiella medel och människors vilja till engagemang och möjlighet att lägga ner tid är andra viktiga resurser.

Rumsliga resurser är grunden...

Rumsliga resurser är grundläggande förutsättningar för mötesplatser. Det handlar om fysiska platser och rum som mark för parker, lekplatser och torg, och fastigheter, byggnader och lokaler. Utan tillgång till mark är det svårt att få till mötesplatser. Planteringen har god tillgång till mark för allmänna ändamål utomhus, som till exempel parker, lekplatser och stadsdelscentrum. Fredriksdal består till stor del av bostäder och större grönområden, och där kommunens långsiktiga strategi för stadsdelen är förtätning (Helsingborgs stad, 2016). Ett högt exploateringsstryck ökar konkurrensen om mark och gör att strategisk tillgång till mark för allmänna ändamål, som till exempel parker och grönområden, är viktigt att säkerställa i stadsutvecklingsprocesser. Byggnader och lokaler är andra rumsliga resurser, avgörande för att bedriva verksamhet inomhus. Tillgång till lämpliga lokaler styrs i viss mån

av stadsdelens bebyggelsestruktur, i form av hur den är planerad men också hur enkelt det är att omvandla lokaler och byggnader till andra ändamål. I intervjuer med tjänstepersoner fördes reflektioner fram kring hur tidigare stadsbyggnadsideal präglar förutsättningarna för att åstadkomma mötesplatser både inomhus och utomhus (Intervju: 14, 15, 18). Ett tydligt exempel på det är efterkrigstidens stadsbyggnadsideal där planering och byggande av gemensamhetslokaler ansågs vara ett sätt att stödja lokal gemenskap (Schalk et al., 2019; Stender & Wiell Nordberg, 2022). En stor del av bebyggelsen på Planteringen är byggt under 1960 -70-talet och den tidens gemensamhetslokaler, men även lokaler som byggdes för andra ändamål, kan idag ses som en del av den sociala infrastrukturen. Familjecentralen Kompassen ligger till exempel i en större lokal i bottenvåningen i ett bostadshus och allaktivitetshuset @Plantan i en friliggande före detta butiklokal. Dessa exempel visar också att byggnader och lokaler som inte längre används för den funktion de byggdes för, och som har den flexibiliteten att de kan omvandlas till annan verksamhet, är en viktig del av de rumsliga resurserna. De före detta industrifastigheterna på Planteringen, nu använda som fritidsgård, dansstudio och mötesplats för äldre, är ett annat exempel på denna flexibilitet hos rumsliga resurser.

En aspekt av de rumsliga resurserna är lokalernas, fastigheternas eller markens lokalisering. I intervjuer med både kommunala tjänstepersoner och representanter från föreningar lyftes detta fram i relation till det sammanhang som lokaliseringen erbjuder. Till exempel framhöll de att den egna mötesplatsen blir mer attraktiv om den ligger nära en annan mötesplats, att närheten ger möjligheter till samverkan dem emellan men att det också kan vara tvärtom, dvs. att vissa mötesplatser påverkas negativt att vara lokaliserad i närheten av andra (Intervju: 14, 15, 20). Anledningen till varför en mötesplats är lokaliserad på en viss plats skiljer sig åt mellan kommunala och föreningsdrivna mötesplatser. De kommunalt drivna mötesplatsernas lokalisering är i högre utsträckning utfall av strategiska val, men även beroende av riktlinjer och normer för till exempel parker (se föregående avsnitt om regler), till skillnad från föreningarna som väljer plats utifrån var lediga lokaler till rimliga hyresnivåer finns, ”*en slump att vi hamnade här, det var för att det fanns lediga lokaler här*” som en representant från en förening uttryckte det (Intervju: 5). En annan aspekt som är viktig för föreningarnas möjlighet att upprätthålla sin mötesplats är tillgänglighet och ändamålsenlighet. Det handlar till exempel om tillgång på parkeringsplatser och om lokalers rumsliga kvaliteter i fråga om storlek, standard och utformning (Intervju: 4, 5, 8, 9). Det finns exempel på förening som bedrivit verksamhet på Planteringen men på grund av brister i tillgänglighet och ändamålsenlighet flyttade sin verksamhet till en lokal i en annan stadsdel som bättre uppfyllde deras behov.

De förutsättningar som möjliggör att mötesplatserna kan användas är ytterligare en viktig aspekt av de rumsliga resurserna. Det handlar om äganderätt som ger fastighetsägaren rådighet att påverka utveckling, utformning och användning samt

möjlighet att hyra eller låna ut lokaler. Helsingborgs stad och Helsingborgshem, viktiga aktörer för etablering och drift av mötesplatser, har tillgång till rumsliga resurser i egenskap att vara stora fastighetsägare, särskilt på Planteringen. Mötesplatsen @Plantan på Planteringen finansieras till exempel delvis genom att hyra ut lokaler till andra aktörer (Intervju: 1). I de stadsdelar där kommunen och Helsingborgshem har ett mindre fastighetsbestånd blir möjligheten att påverka utveckling och förvaltning av mötesplatser mer begränsad. En del föreningar äger sina byggnader och genom att hyra ut, helt eller delvis, används resursen för att finansiera den egna verksamheten. I Fredriksdal, till exempel, hyr en av föreningarna ut sina lokaler vilket ger intäkter (Intervju: 8). En annan resurs är nyttjanderätten till lokaler genom hyresavtal. Det förekommer att idrottsföreningar och skolor delar samma lokaler, föreningarna har då rätt att använda lokalen genom sitt hyresavtal med, i detta fall, kommunen. Det förekommer också att föreningar hyr lokaler av privata fastighetsägare (Intervju: 5, 6). Alla föreningar vill dock inte äga eller hyra sin lokal, och ibland finns inte ens behov av en egen lokal:

Det är ju inte så att alla föreningar vill ha varsin lokal. Det som är viktigt är möjligheterna för föreningarna att låna lokaler till sina olika aktiviteter eftersom de är ideella föreningar, (Intervju: 17)

Möjligheten att få tag i lokaler till en rimlig hyra, eller som i citatet ovan, möjligheten att låna lokaler kan vara det som avgör om en mötesplats etableras och finns kvar. Flera intervjupersoner poängterar att detta i synnerhet gäller för föreningar (Intervju: 13, 17) som inte alltid har råd att betala hyra för lokalerna. Möjligheten att låna lokaler visar sig alltså också vara en del av de rumsliga resurserna. Här vill vi poängtera kommunens strategiska roll i att se till att lokaler kan tillhandahållas på olika sätt till föreningar och grupper, genom att hyra ut enskilda lokaler på lång sikt och även genom att erbjuda generella lokaler som hyrs ut eller lånas ut vid enstaka tillfällen.

...medan finansiella resurser möjliggör uppstart och drift

En stor utmaning för alla mötesplatser, oavsett huvudman, är finansieringen. Verksamheter som är en del av en ordinarie budget har mer stabila och långsiktiga villkor, andra måste söka medel regelbundet medan vissa förlitar sig på enskilda donatorers välvilja att skänka pengar. Att vara beroende av projektmedel eller bidrag påverkar långsiktig verksamhetsplanering och mötesplatsers stabilitet. Om verksamheten är en del av ordinarie budget eller drivs av tillfälliga projektmedel ger direkta effekter på de kommunalt drivna mötesplatserna. Fritidsgården Viktoriahuset drivs till exempel genom medel från ordinarie budget, till skillnad från ett fåtal

andra mötesplatser i staden, som har kommit till genom projektmedel (som till exempel allaktivitetshuset Tryckeriet). Målet för allaktivitetshuset @Plantan är långsiktigt, men där finansieringen dock är villkorad genom ett årligt förnyat IOP-avtal (se föregående avsnitt Regler). De flesta av kommunens mötesplatser, både utomhus och inomhus, drivs som del av ordinarie verksamhet men framväxten av tillfälliga projekt i offentlig verksamhet ökar och bör förstås mot bakgrund av en bredare trend där utvecklingsarbetet i allt större utsträckning drivs i projektform än genom ordinarie verksamhet. Det innebär att tillfälliga och tidsbegränsade projekt blir ett centralt arbetssätt för att driva utveckling eller lösa problem inom offentlig verksamhet (Fred, 2018). Mötesplatser som initieras genom tillfälliga projektmedel möter ofta utmaningar vid integrering med ordinarie verksamhet:

När vi hade pengarna [projektfinansiering] hade vi större muskler, men när de pengarna försvann och det blev ordinarie drift får du räkna med att det inte är riktigt samma tryck på verksamheten som när du har externa medel, (...) Du kan ha mer personal, du kan testa lite olika grejer, till aktiviteter, utbildningsinsatser och såna saker. I ordinarie kommunal budget (...) får du ju konkurrera med den interna budgeten (Intervju: 12)

I citatet lyfts problematiken med att använda projektfinansiering för kommunalt drivna mötesplatser fram. Projektmedel kan ge verksamheten kraft och möjliggöra större ambitioner initialt, men är förknippat med utmaningar när samma nivå av verksamhet förväntas bibehållas i övergången till ordinarie drift. Detta är särskilt tydligt i skiftet mellan etableringsfas och långsiktig drift av mötesplatser.

Föreningar finansierar sin verksamhet i stor utsträckning genom föreningsbidrag (SKR, 2023; Regeringskansliet, 2020). Bidragen delas i allmänhet ut årligen av offentliga aktörer som stat, region och kommun, men också av ett stort antal stiftelser och fonder som till exempel Allmänna Arvsfonden. Bidragsgivarna har villkor för att tilldela ekonomiska bidrag till föreningar, ett exempel är bidrag som är riktade till särskilda grupper. Det finns en stor mängd öronmärkta medel att söka riktade till verksamheter till barn och ungdomar som påverkar både utbud och mångfald av initiativ samt aktiviteternas innehåll (Intervju: 6, 8, 13, 14). Det kommunala föreningsbidraget kan bestå av direkta bidrag såväl som utlåning eller förmånlig uthyrning av lokaler (Intervju: 1, 6, 7, 13, 17). Genom att finansiellt stödja föreningsdrivna mötesplatser blir de offentliga aktörerna med kommunen i spetsen delaktiga i både etablering och upprätthållande. I en del fall är det den nationella föreningen, riksförbundet, som erhåller bidraget för att sedan förmedla detta vidare till sin lokala avdelning (Intervju: 3, 8). Att få bidrag är en så central fråga för föreningslivet att personer anställs med uppgiften att söka dem (Intervju: 3), en utveckling som i viss mån tar över volontärernas arbetsuppgifter, något som på sikt kan minska ideellt engagemang. Enstaka föreningar finansierar sin verksamhet genom intäkter från medlemsavgifter, ofta i kombination med andra typer av finansiering, som till exempel lokaluthyrning, bidrag och donationer (Intervju: 8). Enskilda bidrag och donationer är ytterligare också en resurs för etablering och drift av de föreningsdrivna

mötesplatserna och för de föreningar som inte uppfyller kraven på att ansöka om riktade bidrag är donationer och penninggåvor särskilt viktigt.

.. men inget blir utan engagemang och tid

Engagemang och tid från kommunala tjänstepersoner och föreningsaktiva personer såväl som enskilda lokalt förankrade personer är viktiga resurser för etablering och drift av mötesplatser. Flera intervjupersoner från både kommun och föreningar har pekat på den enskilda tjänstepersonens möjlighet till att på avgörande sätt bidra till att mötesplatser blir till och kan vara kvar (Intervju: 13, 14, 18, 20). En intervju-person lyfte fram ett exempel på där en mötesplats fick vara kvar trots att ett stort exploateringsstryck tack vare en engagerad tjänsteperson (Intervju: 14). Detta tyder på att somliga mötesplatser utvecklas, inte på grund av formella beslutsprocesser, utan på grund av enskilda personers engagemang eller som en intervju-person formulerade det: *“rätt person är på rätt plats”* (Intervju: 18). Det förekommer att föreningar och invånare med stark lokal förankring och engagemang kontaktar kommunen för att föra fram idéer och erbjuda sin kunskap och/eller volontärarbete för att realisera dem. Detta är en stor tillgång enligt kommunala tjänstepersoner och en anledning till varför stadsdelarna i Helsingborg skiljer sig åt vad gäller sociala initiativ och mötesplatser (Intervju: 17). Engagemang från civilsamhället är en del av ett fungerande samspel mellan kommun och civilsamhälle om vad som efterfrågas och vad kommunen kan göra. En verksamhetsledare för en mötesplats förklarar, till exempel, hur de arbetar med lokalbefolkningen:

här är olika föreningar som lånar lokaler, här kan vara ett bingogäng som är volontärer som själv håller i olika saker. Det bygger mycket på volontärskap och frivilligskap också, [om] man själv engagerar sig i sin träffpunkt då kommer man på olika grejer man vill vara med på (Intervju: 2)

Volontärskap, ‘eldsjälar,’ tid och engagemang är precis som ekonomiska donationer och bidrag av större vikt för föreningsdrivna mötesplatser än för de kommunala. Flertalet intervjupersoner lyfter fram betydelsen av föreningars ‘eldsjälar’. Detta är särskilt viktigt eftersom flertalet av föreningarna drivs med enstaka anställda eller helt av ideella krafter (Intervju: 3, 5, 7, 8,). Detta kan i sin tur göra de föreningsdrivna mötesplatserna mer sårbara då de, i större utsträckning än kommunalt drivna mötesplatser, är beroende av engagerade personer som lägger tid på föreningsarbete.

Rumsliga resurser, framför allt i form av fastigheter och lokaler, men också i fråga om lokalisering, tillgänglighet och ändamålsenlighet, och ägande- och nyttjanderätt samt möjligheter till att låna ut, är grundläggande förutsättningar för tillkomst och upprätthållande av fysiska mötesplatser. Finansiella resurser behövs för

att säkerställa verksamheter på lång- och kort sikt. Att människor vill engagera sig och lägga ner tid på ideellt arbete är också avgörande för mötesplatsers etablering och fortlevnad, framför allt från föreningarnas volontärer men även kommunala tjänstepersoners engagemang gör stor skillnad.

3. Ett sammanhållet arbete för social infrastruktur på stadsdelsnivå

Denna rapport bygger på en studie om vilka aspekter som bör ingå i en policy för social infrastruktur för att främja social hållbarhet på stadsdelsnivå. Vi har kartlagt befintlig social infrastruktur i stadsdelarna Fredriksdal och Planteringen i Helsingborg, två stadsdelar med sociala utmaningar kring segregation och trygghet, och följt upp med intervjuer med kommunala tjänstepersoner och representanter för olika mötesplatser. Studien är både en nulägesbild av befintliga mötesplatser och verksamma organisationer, och en analys av förutsättningar som styr etablering, verksamhet och drift. Den visar att arbete med social infrastruktur förutsätter andra och nya sätt att bedriva kommunalt utvecklings-, och planeringsarbete vilket ställer krav på ökad koordinering mellan förvaltningar såväl som aktiv samverkan med föreningslivet.

3.1 Strategi för sociala mål behövs

Analysen pekar på skillnader mellan de två stadsdelarna vad gäller hur den sociala infrastrukturen har formats. Huvudmannaskapet för mötesplatser inomhus på Planteringen utgörs exempelvis av enskilda föreningar och av samarbeten mellan olika kommunala förvaltningar och bolag, region och föreningar till skillnad mot de på Fredriksdal som huvudsakligen drivs av föreningar eller kommunen. En viktig faktor bakom denna skillnad är avsaknaden av en övergripande och samlad strategi för hur sociala mål som rättvisa, trygghet, hälsa, delaktighet och gemenskap ska implementeras genom mötesplatser i områdesutvecklingsprocesser generellt, och vilket övergripande ansvar kommunen ska ta. På Planteringen spelar det kommunala bostadsbolaget en central roll. De har mandat att genomföra trygghetsskapande åtgärder samt bedriva andra sociala insatser i samverkan med föreningslivet och har dessutom god tillgång till både mark, byggnader och lokaler. Föreningar framhålls dock som en nyckelaktör för kommunen att samarbeta med i syfte att nå de sociala målen. Ett exempel på hur kommunen strategiskt samverkar med föreningar är genom *Idéburet offentligt partnerskap*. Samtidigt saknas övergripande strategier för

hur och när föreningar kan integreras i områdesutvecklingsprocesser och därigenom främja etablering av mötesplatser, samt genom detta också ses som en viktig aktör i samhällsplaneringen.

3.2 Stärka kommunens organisatoriska kapacitet för samverkan med föreningslivet

Kommuners strategiska samverkan med föreningslivet för att etablera eller driva mötesplatser och nå gemensamma mål kan diskuteras mot bakgrund av en övergripande förändring och ansvarsförskjutning inom välfärdssamhället, där civilsamhällets välfärdsuppdrag tilltagit det senaste decenniet (Flisbäck, Nord & Udding, 2024). Denna typ av samverkan framhålls också bidra till en professionalisering av föreningslivets organisation och kultur (jmf. Yngve, 2022). Professionalisering kan innebära att föreningar bygger upp eller förstärker sina administrativa funktioner, till exempel för att hantera finansiering och rapportering. Det kan också innebära att de i större utsträckning anställer personal med specifik kompetens för arbetet i fråga i stället för att förlita sig på ideella krafter. Denna förändring innebär ett större fokus på resultat och uppföljning av verksamheten, vilket ofta är en nödvändighet för att få tillgång till offentligt stöd. Professionalisering av civilsamhället äger rum i spänningen mellan å ena sidan ideellt engagemang och volontärarbete, och nyttiggörande och måluppfyllelse med hjälp av anställd personal å andra sidan. Mot bakgrund av denna utveckling kan det finnas anledning att se över behov av organisatorisk kapacitet för långsiktig samverkan mellan kommun och föreningsliv och för att identifiera, förstå och stimulera civilsamhällets drivkrafter att engagera sig i ideellt arbete.

3.3 Arbeta strategiskt med rumsliga resurser

Planteringen och Fredriksdal skiljer sig åt vad gäller tillgång till lämpliga lokaler och mark, något som påverkar utvecklingen av mötesplatser. Vilka typer av mötesplatser som finns i en stadsdel är resultat av de då rådande planeringsidealerna och deras visioner om socialt liv. Vid stadsförnyelse är det viktigt att analysera de rumsliga förutsättningarna i stadsdelen och identifiera vilka rumsliga tillägg som kan behövas göras för att stärka gemenskap (jmf. Hamidudin, 2015) och vilka som behöver finnas kvar för att inte vissa grupper ska trängas ut (jmf. Lewis et al. 2022). När nya stadsdelar planeras är det alltså viktigt att social infrastruktur prioriteras genom att se till att det planeras och byggs ändamålsenliga lokaler för icke kommersiell verksamhet. Kommunens mötesplatser är ofta strategiskt lokaliserade utifrån övergripande analyser, medan verksamheter som drivs av föreningar tenderar

att vara lokaliserade utifrån var det finns tillgängliga och prisvärda lokaler. Många svenska kommuner, inklusive Helsingborgs stad genom sitt allaktivitetshus @Plantan, arbetar aktivt med att samla olika typer av verksamheter och initiativ på gemensamma platser. Ett exempel är användningen av lokala bibliotek eller fritidsgårdar som allaktivitetshus, där föreningar, grupper och enskilda kan låna lokaler. Ett strategiskt arbete med social infrastruktur kan bidra till att synliggöra skillnader i lokalisering och rumsliga resurser i olika stadsdelar och även stödja framtagandet av en strategi för hur befintliga resurser på det mest effektiva sättet kan nyttjas eller stärkas. En sådan strategi kan, beroende på kommunens målbild, till exempel fokusera på att säkerställa att befintliga lokaler och byggnader för icke kommersiella mötesplatser inte omvandlas i stadsförnyelseprocesser och/eller att identifiera rumslig potential för samlokalisering av verksamheter.

Figur 9. Illustration över vad det sammanhållna arbetet med social infrastruktur bör innehålla .
Illustratör: Dennis Andreasson.

3.4 Social infrastruktur handlar om social hållbarhet

Avslutningsvis vill vi lyfta betydelsen av social infrastruktur för utvecklingen av en levande stadsmiljö präglad av god och rättvis tillgång till icke-kommersiella mötesplatser. Sådana platser är viktiga för att skapa en inkluderande stadsmiljö för alla grupper, oavsett bakgrund, livssituation eller socioekonomisk status (jmf Högström et al., 2022). Den sociala infrastrukturen består alltså av det nätverk av platser som tillsammans med organisationer och aktiviteter möjliggör för att människor kan mötas, om så bara genom så kallad ‘mednärvaro’ (eng. ‘co-presence’), och som utgör grunden för att en bredare gemenskap i en stadsdel kan växa fram. Tidigare studier har dock visat att mötesplatser riktade till vissa grupper, till exempel hemlösa eller personer med psykiska funktionsnedsättningar, ofta stigmatiseras och därför bemöts med motstånd som ofta beskrivs som NIMBY (Not In My Backyard), ett accepterande av dessa grupper men endast på avstånd eller i särskilda sammanhang (Fjellfeldt et al., 2021). Det krävs alltså aktiva insatser för att motverka fördomar och skapa en stadsmiljö som respekterar allas rätt till platser och rum. Biblioteket, som från början är en plats för böcker och förmedling av kunskap, har till exempel utvecklats till att en plats för en rad icke-kommersiella aktiviteter och en plats som erbjuder förutsättningar för olika former av sociala möten (Rivano Eckerdahl, Engström, Färdber, Hamm, Kofi, Landau-Donnelly & Van Melik, 2024; Di Marino, Hewedy, Mady, Högström & Berger, kommande).

Att utveckla social infrastruktur, det vill säga ett sammanhängande platsbaserat system av mötesplatser och organisationer, kan stärka gemenskap och tillhörighet till stadsdelar och är därigenom en fråga om socialt hållbar stadsutveckling. Det finns mycket som tyder på att ett integrerat arbete tvärs över kommunala förvaltningar och bolag, goda relationer till föreningslivet, och ett samlat strategisk grepp om de idéer, aktörer, regler och resurser som tillsammans stödjer social infrastruktur är viktiga komponenter i ett sådant utvecklingsarbete.

4. Referenser

- Arts, B., van Tatenhove, J., & Leroy, P. (2006). Political modernisation and policy, arrangements: A framework for understanding environmental policy change. I B. Arts, J. van Tatenhove, & P. Leroy (Red.), *Political modernisation and environmental governance* (s. 11–30). Springer.
- Berglund-Snodgrass, L., Högström, E., Fjellfeldt, M., & Markström, U. (2020)., Organizing cross-sectoral housing provision planning: Settings, problems and knowledge. *European Planning Studies*, 29(5), 862–882.
<https://doi.org/10.1080/09654313.2020.1792416>
- Borgström, S. (2019). Kommunens nya roll som långsiktig brobyggare. I Alged, J., Eneqvist, E., Jensen, C., & Löf, J. (Red.), *Innovation och stadsutveckling*. En forskningsantologi om organiseringsutmaningar för stad och kommun (s.27-41). Mistra Urban Futures. Hämtad 2024-12-22 från: <https://www.mistraurbanfutures.org/sv/publikationer/innovation-ochstadsutveckling>
- Boverket. (2011). *Boverkets byggregler* (BFS 2011:6, med ändringar t.o.m. BFS 2020:4). Tillgänglig 2024-12-22: https://rinfo.boverket.se/BFS2011-6/dok/BFS2020-4_Konsolidering.pdf
- Boverket. (2022). *Befolkningen i Helsingborg*. Hämtad 2024-12-15 från <https://segregationsbarometern.boverket.se/kommun/helsingborg/>
- Bäcklund, P., Kanninen, V. & Hanell, T. (2023). Accepting Depoliticisation? Council Members' Attitudes Towards Public-Public Contracts in Spatial Planning. *Planning Theory & Practice*, vol 24 (2) s. 173-189,
DOI:<https://doi.org/10.1080/14649357.2023.2199459>
- Carstensen, T. A., Skytt-Larsen, C.B., Gravsholt- Busck, A. & Glomså Søraa, N. (2022). Constructing Common Meeting Places: A Strategy for Mitigating the Social Isolation of Disadvantaged Neighbourhoods?. *Urban Planning* 7(4), s. 486-498.
DOI: <https://doi.org/10.17645/up.v7i4.5821>
- City of Newcastle. (2021). *Brining our people together. Newcastle Draft Social Infrastructure Strategy. 2022-2026*. Hämtad 2024-11-02 från: <https://haveyoursay.newcastle.nsw.gov.au/draft-social-infrastructure-strategy>
- Cresswell, T. (2014.) *Place: An Introduction*. Malden, Blackwell.
- Di Marino, M., Hewidy, H., Mady, C., Högström, E. & Berger, L. (kommande) The hybridisation of public libraries: A comparative study between, Helsinki, Oslo and Stockholm.

- Fjellfeldt, M., Högström, E., Berglund-Snodgrass, L. & Marström, U. (2021). Fringe or not fringe? Strategies for localizing supported accommodation in a post-deinstitutional era. *Social Inclusion*, 9(3), 201–213.
<https://doi.org/10.17645/si.v9i3.4319>
- Flisbäck, M., Nord, T., & Udding, J. (2024). *Välfärdssamhällets omvandling i praktiken Om ansvarsförskjutningar och samverkans gränser*. Centrum för välfärdsstudier, Högskolan i Borås. Hämtad 2024-12-22 från: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1901061/FULLTEXT01.pdf>
- Fransen, del Bufalo & Reviglio. (2018). *Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe*. European Economy Discussion Papers. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. Hämtad 2024-11-09 från https://www.publicpolicy.it/wp-content/uploads/2018/01/dp074_en.pdf
- Fraser, T., Feeley, O., Ridge, A., Cervini, A., Raga, V., Gillmore, K., Worthington, G., & Berliavsky, I. (2023). How far I'll go: Social infrastructure accessibility and proximity in urban neighborhoods. *Landscape and Urban Planning*. 241, 104922. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2023.104922>.
- Fred, M. (2018). *Projectification: The Trojan horse of local government*. [Doktorsavhandling (monografi), Institutionen för statsvetenskap]. Lunds Universitet Hämtad 2024-12-15 från: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/37164681/Fred2018_Projectification_the_Trojan_horse.pdf
- Graham, S., & Marvin, D. (2001). *Splintering Urbanism: Networked Infrastructures, Technological Mobilities and the Urban Condition*. Routledge.
- Grundström, K. (2022). Shared housing as public space? The ambiguous borders of social infrastructure. *Urban Planning*, 7(4), 499–509, DOI: <https://doi.org/10.17645/up.v7i4.5692>
- Hallemar, D. & Hejdelind, V. (u.å.) *Dela rum. Gemensamhetslokalen och samhället*. Hämtad 2024-12-22 från <https://hallemarhejdelind.com>
- Hamiduddin, I. (2015). Social sustainability, residential design and demographic balance: neighbourhood planning strategies in Freiburg, Germany. *TPR*, 86 (1).DOI: <https://doi.org/10.3828/tpr.2015.3>
- Hansson, E. & Persdotter, M. (2023). Volatilt samförstånd: Hjälporganisationers erfarenheter av idéburet offentligt partnerskap i deras arbete med utsatta EU-medborgare. *Socialmedicinsk tidskrift* 6/2023, s. 810-821. Hämtad 2024-12-22 från: <https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1832204/FULLTEXT01.pdf>
- Helsingborgshem. (2024). @Plantan. Hämtad 2024-12-15 från: <https://helsingborgshemarena.vitec.net/artikel/plantan>
- Helsingborgs stad. (2011). *Bevarandeprogram Planteringen Med delområdena Raus plantering, Miatorp, Lussebäcken, Högasten med flera*. Helsingborgs stad. Hämtad 2024-12-15 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2015/02/Bevprogram_Planteringen_2012_dell_sbf.pdf
- Helsingborgs stad. (2014). *Grönstrukturprogram FÖR HELSINGBORG*. Hämtad 2024-12-22 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2014/10/Gronstrukturprogram_sid1_47_webb-sbf.pdf

- Helsingborgs stad. (2016). *Planprogram för del av Fredriksdal (Fastigheten Batteriet 1 m.fl.)*. Dnr: 914/2014. Programhandling. Hämtad 2024-12-22 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2015/11/20160317_batteriet-fredriksdal.pdf
- Helsingborgs stad. (2017). *Stadsplan 2017*. Hämtad 2024-12-22 från: <https://kartor.helsingborg.se/stadsplan/src/index.html?appid=8d8be12f83ee43408e834ceab5634b67>
- Helsingborgs stad. (2018). *Riktlinjer för skolgårdar och förskolegårdar*. Hämtad 2024-12-22 från: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/sites/2/2020/06/riktlinjer-for-skolgardar-och-forskolor-2018-a4-low.pdf>
- Helsingborgs stad. (2019A). *Folkhälsoenkät 2019*. Hämtad 2023-02-02
- Helsingborgs stad. (2019). *Perspektiv Statistik om Helsingborg vilka som bor och flyttar i Helsingborg 2019*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2021/05/helsingborgs-demografi-2019.pdf>
- Helsingborgs stad. (2021A). *Översiktsplan, ÖP 2021*. Hämtad 2024-12-15 från: https://www.google.com/url?q=https://helsingborg.se/trafik-och-stadsplanering/planering-och-utveckling/oversiktsplanering/gallande-oversiktsplaner/oversiktsplan-2021/&sa=D&source=docs&ust=1733419780548448&usg=AOvVaw06d4qS_o754_zAs3XGEjR7
- Helsingborgs stad. (2021B). *Livskvalitetsprogram 2016–2024 Styrdokument för hållbar utveckling | Aktualiserat 2021–12–14*. Hämtad 2024-12-15 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/141/2022/01/livskvalitet_2021-12-14.pdf
- Helsingborgs stad. (2022). *Lokal överenskommelse med föreningslivet 2023-2026 Förstärkt samverkan mellan föreningslivet och Helsingborgs stad*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2023/02/lokal-overenskommelse-for-foreningar-2023-2026.pdf>
- Helsingborgs stad. (2023A). *Lägesbild över brottslighet och trygghet i Helsingborgs stad 2023/2024*. Hämtad 2024-12-15 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2024/05/lagesbild_över_brottslighet_och_trygghet_i_helsingborgs_stad_2023_2024.pdf
- Helsingborgs stad (2023B). *Ägardirektiv för Helsingborgshem AB ÄGARDIREKTIV DNR: 00230/2023*. Hämtad 2024-12-15 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/141/2023/06/agardirektiv-hbghem-2023_230627.pdf
- Helsingborgs stad. (2023C). *Trygghet i stadsmiljön Handlingsplan för Helsingborgs stad 2024–2030*. Hämtad 2024-12-15 från: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2017/12/handlingsplan_for_trygghet_i_stadsmiljon_antagen_231026-2.pdf
- Helsingborgs stad (2024A) *Befolkning i Planteringen. År: 2023. Delområde: Planteringen, Helsingborg*. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE01.px/table/tableViewLayout1/

- Helsingborgs stad. (2024B). *Befolkning - Medelåldern den 31 dec efter årtal och delområde*. År: 2023. Delområde: Planteringen, Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE01.px/table/tableViewLayout1/
- Helsingborgs stad. (2024C). *Befolkning i Fredriksdal*. År: 2023. Delområde: 021 Fredriksdal, Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE01.px/table/tableViewLayout1/
- Helsingborgs stad. (2024D). *Befolkning - Medelåldern den 31 dec efter årtal och delområde*. År: 2023. Delområde: 021 Fredriksdal, Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE01.px/table/tableViewLayout1/
- Helsingborgs stad. (2024E). *Uppdrag, inriktningar och mål*. Hämtad 2024-12-15. Från <https://styrning.helsingborg.se/sa-styrs-helsingborg/stadens-mal/>
- Helsingborgs stad. (2024F). *Viktoriahusets fritidsgård*. Hämtad 2024-12-15. Från <https://helsingborg.se/uppleva-och-gora/ung-fritid/viktoriahuset/>
- Helsingborgs stad.(2024G). *Biblioteksplan 2024-2028 Program för biblioteken i Helsingborgs stad*. Hämtad 2024-12-22 från: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/141/2024/09/biblioteksplan-2024-2028-inkl-bilaga-barnkonsekvensanalys.pdf>
- Helsingborgs stad. (2024H). *Folkmängden den 31 dec efter årtal efter årtal, delområde och födelseland*. År: 2023. Delområde: 021 Fredriksdal. 071 Planteringen. Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE03.px/table/tableViewLayout1/
- Helsingborgs stad. (2024I). *Utbildningsnivå – Gymnasial utbildning. Eftergymnasial utbildning den 31 dec efter årtal och delområde*. År: 2023. Delområde: 021 Fredriksdal. Delområde: 071 Planteringen. Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE03.px/table/tableViewLayout1/
- Helsingborgs stad. (2024J). *Förvärvsarbetande. Arbetsökande den 31 dec efter årtal och delområde*. År: 2023. Delområde: 021 Fredriksdal. Delområde: 071 Planteringen. Helsingborg. Hämtad 2024-11-02 från: https://statistik.helsingborg.se/PxWeb/pxweb/sv/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas/Helsingborgs%20stads%20statistikdatabas_Befolkning/BE03.px/table/tableViewLayout1/
- Högdahl, E. (2007). *På andra sidan Trädgårdsgatan: Om Norr och Söder i förändringens Helsingborg*. Näringslivs och Marknadsavdelningen, Helsingborgs stad.

- Högström, E., Berglund-Snodgrass, L. & Fjellfeldt, M. (2022). The Challenges of Social Infrastructure for Urban Planning. *Urban Planning*, 7 (4) DOI: <https://doi.org/10.17645/up.v7i4.6526>
- Jutterström, M. & Segnestam Larsson, O. (2020). *Hur hanterar ideella organisationer LOUupphandlingar? Fallstudier inom kvinnojour, äldreomsorg och personligt ombud*. Score, Handelshögskolan i Stockholm och Stockholms universitet. Hämtad 2024-12-15 från: https://www.mucf.se/sites/default/files/2021/10/hur_hanterar_ideella_organisationer_lou_upphandling.pdf
- Kelsey, T. & Kenny, M. (2021). *Townscapes 7. The Value of Social Infrastructure*. Bennett Institute for Public Policy. Hämtad 2025-01-02 från: https://www.bennettinstitute.cam.ac.uk/wp-content/uploads/2020/12/Townscapes_The_value_of_infrastructure.pdf
- Klinenberg, E. (2018). *Palaces for the people: How social infrastructure can help fight inequality, polarization and the decline of civic life*. Crown.
- Latham, A. & Layton, J. (2019). Social infrastructure and the public life of cities: Studying urban sociality and public spaces. *Geography Compass*. 13, e12444. <https://doi.org/10.1111/gec3.12444>
- Latham, A. & Layton, J. (2022). Social infrastructure: why it matters and how urban geographers might study it. *Urban Geography*, 43(5): s. 659-668. DOI:<https://doi.org/10.1080/02723638.2021.2003609>
- Legeby, A. & Pech, C. (2023). Social values and social infrastructures: a multiperspective approach to place. *Buildings and Cities*, 4(1), pp. 801–816. DOI: <https://doi.org/10.5334/bc.341>
- Lewis, C., Yarker, S., Hammond, M., Kavanagh, N. & Phillipson, C. (2022). “Ageing in Place” and Urban Regeneration: Analysing the Role of Social Infrastructure. *Urban Planning*, 7(4), 523–533. <https://doi.org/10.17645/up.v7i4.5689>
- Lindberg, M. (2021). *Social innovation i civilsamhällets organisationer kunskapsöversikt och policyrekommendationer*. Entreprenörskapsforum hämtad 2025-01-07 från <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1558759/FULLTEXT01.pdf>
- Manthey, N. A. (2024). The role of community-led social infrastructure in disadvantaged areas. *Cities*, Volume 147, 104831 <https://doi.org/10.1016/j.cities.2024.104831>
- Malmö stad. (2024). *Hållbarhetsarbetet i Sege Park*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://malmo.se/Stadsutveckling/Stadsutvecklingsomraden/Sege-Park/Hallbarhetsarbetet-i-Sege-Park.html>
- Mayor of London. (2021). *The London Plan. Social infrastructure*. Hämtad 2024-11-02 från: <https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/london-plan/the-london-plan-2021-online/chapter-5-social-infrastructure>
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018). *Idéburet offentligt partnerskap - En kunskapsöversikt*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://www.mucf.se/publikationer/ideburet-offentligt-partnerskap>
- Polismyndigheten. (2023). *Kartgränser utsatta områden i Region Syd*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://polisen.se/siteassets/dokument/informationsmaterial/utsatta-omraden---kartgranser/kartgranser-for-utsatta-omraden-region-syd-2023.pdf>

- Pflitsch, G., Hendriks, N., Coenen, L. & Radinger-Peer, V. (2024). Get organized? Creating an organizational context for civil society activities in urban sustainability transitions. *Environmental Innovation and Societal Transitions* 52 (2024) 100889 <https://doi.org/10.1016/j.eist.2024.100889>
- Regeringen. (u.å). *Barnkonventionen som svensk lag*. Hämtad 2024-12-19 från <https://www.regeringen.se/regerings-politik/barnkonventionen-som-svensk-lag2/>
- Regeringskansliet. (2020). *Bidrag till föreningar, stiftelser eller internationella organisationer med flera*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://www.regeringen.se/regeringskansliet/bidrag-till-foreningar-stiftelser-eller-internationella-organisationer-med-flera/>
- Regeringskansliet. (2021). *Den hala tvålen – verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering*. Hämtad 2024-11-02 från: <https://www.regeringen.se/contentassets/3d6ae840c00f4b159294c8e986b56a04/den-hala-tvalen--verktyg-och-metoder-for-social-hallbar-i-fysisk-planering.pdf>
- Renner, A-T., Plank, L. & Getzner, M. (2024). *Handbook of Social Infrastructure Conceptual and Empirical Research Perspectives*. Hardback.
- Rivano Eckerdal, J., Engström, L., Färber, A., Hamm, M., Kofi, J., Landau-Donnelly, F., & Van Melik, R. (2024). Social infrastructuring in public libraries: librarians' continuous care in everyday library practice. *Journal of Documentation*, 80(7), 206-225. DOI: <https://doi.org/10.1108/JD-12-2023-0260>
- Rädda barnen. (2019). *Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap Unga vuxna på Planteringen*. Helsingborgs stad.
- Rädda barnen. (2024). *Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap - Planteringen*. Helsingborgs stad.
- Sandoff, A., Williamsson, J., Alghed, J., & Jensen, C. (2019). Attraktiva, hållbara och ansvarstagande städer är grunden i ett nytt ekonomiskt tillväxtnarrativ. I Alghed, J., Eneqvist, E., Jensen, C., & Löf, J. (Red.). *Innovation och stadsutveckling. En forskningsantologi om organiseringsutmaningar för stad och kommun* (s.13-27). Mistra Urban Futures.. Hämtad 2024-12-22 från: <https://www.mistraurbanfutures.org/sv/publikationer/innovation-ochstadsutveckling>
- SCB. (2024). *Det civila samhället 2022: Slutrapport*. Hämtad 204-12-15 från: https://www.scb.se/contentassets/2f5483bffab547139c32411a5f1b045f/nv0117_2022a01_sm_x105br2402.pdf
- Schalk, M., Brolund de Carvalho, S., Mattsson, H. & Stude B.(2019). From collective to common rooms: the Swedish and Viennese model. I: Schalk, M., Brolund de Carvalho, S., Mattsson, H./Action Archive & Stude B. (eds.) *Caring for Communities | Für Gemeinschaften sorgen*. <http://kth.diva-portal.org/smash/reCORD.jsf?pid=diva2%3A1348801&dsid=2891>
- SFS 2010:800. *Skollag*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/

- SFS2013:801. *Bibliotekslag*, <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801>
- SFS2016:1145 *Lag om offentlig upphandling*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145/
- SFS2017:725 *Kommunallag*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kommunallag-2017725_sfs-2017-725/
- SFS 2018: 1197. *Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter* https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197/
- Sheffield City Council. (2020). *Sheffield City Plan. Issues and Options*. Social Infrastructure Technical Note. September 2020. Hämtad 2024-11-02 från: <https://www.sheffield.gov.uk/sites/default/files/docs/planning-and-development/sheffield-plan/Social%20Infrastructure%20Technical%20Note.pdf>
- Sjöholm, A., (2023A) *Lägesbild, orsaksanalys och åtgärdsplan - Planteringen, Helsingborg*. Stiftelsen Tryggare Sverige. Hämtad 2024-11-02 från: <https://intranat.helsingborg.se/wp-content/uploads/sites/12/2023/06/planteringen-lagesbild-orsaksanalys-och-atgardsplan.pdf>
- Sjöholm, A. Sverige, (2023B) *Lägesbild, orsaksanalys och åtgärdsplan - Fredriksdal, Helsingborg*. Stiftelsen Tryggare Sverige. Hämtad 2024-11-02 från: <https://intranat.helsingborg.se/wp-content/uploads/sites/12/2023/06/fredriksdal-lagesbild-orsaksanalys-och-atgardsplan.pdf>
- SKR. (2019). *Idéburet offentligt partnerskap (IOP) – exemplet Yalla Trappan i Malmö*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://skr.se/skr/tjanster/larandeexempel/allalarande-exempel/ideburetoffentligtpartnerskapiopexempletyallatrappan-malmo.50991.html>
- SKR. (2023). *Föreningsbidrag | SKR*, Hämtad 2024-12-15. Från <https://skr.se/skr/skola-kulturfritid/kulturfritid/foreningsbidrag.72330.html>
- SOU 2019:56 *Idéburen välfärd - Betänkande av Utredningen om Idéburna aktörer i välfärden*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://www.regeringen.se/contentassets/978c3f825a704a9696e10dbb5ce40086/ideburen-valfard-sou-201956.pdf>
- SOU 2020: 47 *Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/08/sou-202047/>
- SOU, 2024:12 *Mål och mening med integration. Delbetänkande av utredningen om En målstyrd integrationspolitik*. Hämtad 2024-12-15 från: https://www.regeringen.se/contentassets/21ba2bd693774b2a8bea9fae39f8c42b/sou-2024_12_pdf-a_webb.pdf
- Stead, D., & Meijers, E. (2009). Spatial Planning and Policy Integration: Concepts, Facilitators and Inhibitors. *Planning Theory & Practice*, 10(3), 317–332. DOI: <https://doi.org/10.1080/14649350903229752>

- Stender, M. & Wiell Nordberg, L., (2022), Learning From Covid-19: Social Infrastructure in Disadvantaged Housing Areas in Denmark. *Urban Planning*, Vol. 7, (4), <https://doi.org/10.17645/up.v7i4.5687>
- Sunding, A. (2025). *Management of green infrastructure in public organizations – considering cross-sectoral demands and long-term perspectives*. [Doktorsavhandling (sammanläggning), Institutionen för Landskapsarkitektur, Planering och förvaltning]. SLU.
- SVT. (2022, 14 september). *Valresultat 2022 för Planteringen N i riksdagsvalet*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://valresultat.svt.se/2022/riksdagsval-12830306-planteringen-n.html>
- Tomanej, J., Blackman, M., Natarajan, L., Panayotopoulos-Tsiros, D., Sutcliffe-Braithwaite, F. & Taylor, M. (2023). Social infrastructure and “left-behind places”. *Regional studies*,, 1–14. <https://doi.org/10.1080/00343404.2023.2224828>
- Vogel, J., Amnå, E., Munck, I. & Häll, L. (2004). Föreningslivet i Sverige: Välfärd, socialt kapital och demokratiskola. *Sociologisk Forskning* nr 2 - 2003. S.53-89. Hämtad 2024-11-02 från: <https://du.diva-portal.org/smash/get/diva2:1104856/FULLTEXT01.pdf>
- Viable Cities. (2021). *Slutrapport från testbädden Sharing City Malmö, 2017–2021*. Hämtad 2024-12-15 från: <https://static1.squarespace.com/static/59e86b55aeb625e2140eec1a/t/61642b8d143ad02891b89d27/1633954704329/Slutrapport+Malm%C3%B6.pdf>
- Whitten, M. (2023). Chapter 7. More than ‘Where You Do Football’: Reconceptualizing London’s Urban Green Spaces through Green Infrastructure Planning. I A. Wiig, K. Ward, T. Enright, M. Hodson, H. Pearsall, & J. Silver (Red.), *Infrastructuring Urban Futures: The Politics of Remaking Cities* (s. 137–163). Bristol University Press. <https://doi.org/10.2307/jj.3452814>
- Yngve, L. (2022). Individual Actors Coping with Institutional Complexity Within a State-civil Society Partnership: The Role of Sensemaking. *Public Organiz Rev* 22, s.1237–1255. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11115-021-00580-y>

5. Bilaga 1

5.1 Typologier mötesplatser

Tabell 2. Översikt typer av mötesplatser hänvisade till i rapporten.

Typologier	Planteringen 30 mötesplatser	Fredriksdal 25 mötesplatser
Vårdcentral	1*	0
Skola	1	0
Fritidsgård	1	0
Bibliotek	1*	0
Träffpunkt för riktad målgrupp	5	6 (2****)
Religiösa platser	1**	2
Förskola	6	3
Park	3	4
Lekplats	4	3
Sportanläggning utomhus	6	4
Sportanläggning inomhus	2*	2
Allaktivitetshus	1	1****
Torg	2	0
Lokal som föreningar kan låna	2***	2***

*mötesplats som är del av annan typ av mötesplats (t.ex. del av träffpunkt för riktad målgrupp eller allaktivitetshus eller skola)

** mötesplats har flyttat till annan stadsdel sen studien genomfördes

*** i denna studie del av annan typ av mötesplats

****mötesplats har avvecklats sen studien genomfördes

5.2 Mötesplatser inomhus eller utomhus

Tabell 3. Översikt av mötesplatser inomhus eller utomhus hänvisade till i rapporten.

Mötesplats	Planteringen 30 mötesplatser	Fredriksdal 25 mötesplatser
Inomhus	5	8
Utomhus	16	12
Inomhus och utomhus	9	5

6. Bilaga 2

6.1 Intervjuförteckning

Tabell 4. Översikt av intervjuer hänvisade till i rapporten.

Intervju	Representant	Datum
1	Offentlig tjänsteperson	2023-02-07
2	Offentlig tjänsteperson	2023-02-22
3	Representant förening	2023-03-07
4	Offentlig tjänsteperson	2023-02-17
5	Representant förening	2024-01-02
6	Två representanter förening	2024-01-12
7	Tre representanter förening	2024-01-12
8	Representant förening	2024-01-24
9	Två offentliga tjänstepersoner	2023-03-07
10	Offentlig tjänsteperson	2024-03-15
11	Kommunal tjänsteperson	2024-04-30
12	Kommunal tjänsteperson	2024-02-28
13	Kommunal tjänsteperson	2024-02-05
14	Kommunal tjänsteperson	2024-02-05
15	Kommunal tjänsteperson	2024-02-05
16	Två kommunala tjänstepersoner	2023-03-16
17	Kommunal tjänsteperson	2024-02-05
18	Kommunal tjänsteperson	2024-02-06
19	En kommunal tjänsteperson och två offentliga tjänstepersoner	2024-04-15
20	Kommunal tjänsteperson	2024-01-11

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE

UMEÅ UNIVERSITET